

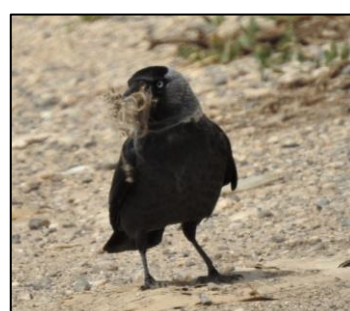
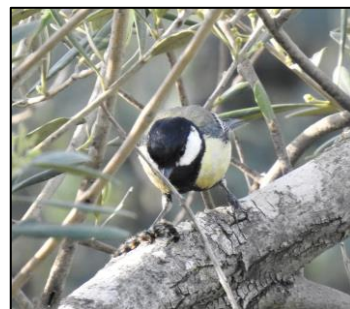

סקר תשתיות טבע עירוני

באקה אל-גרבייה

باقة الغربية

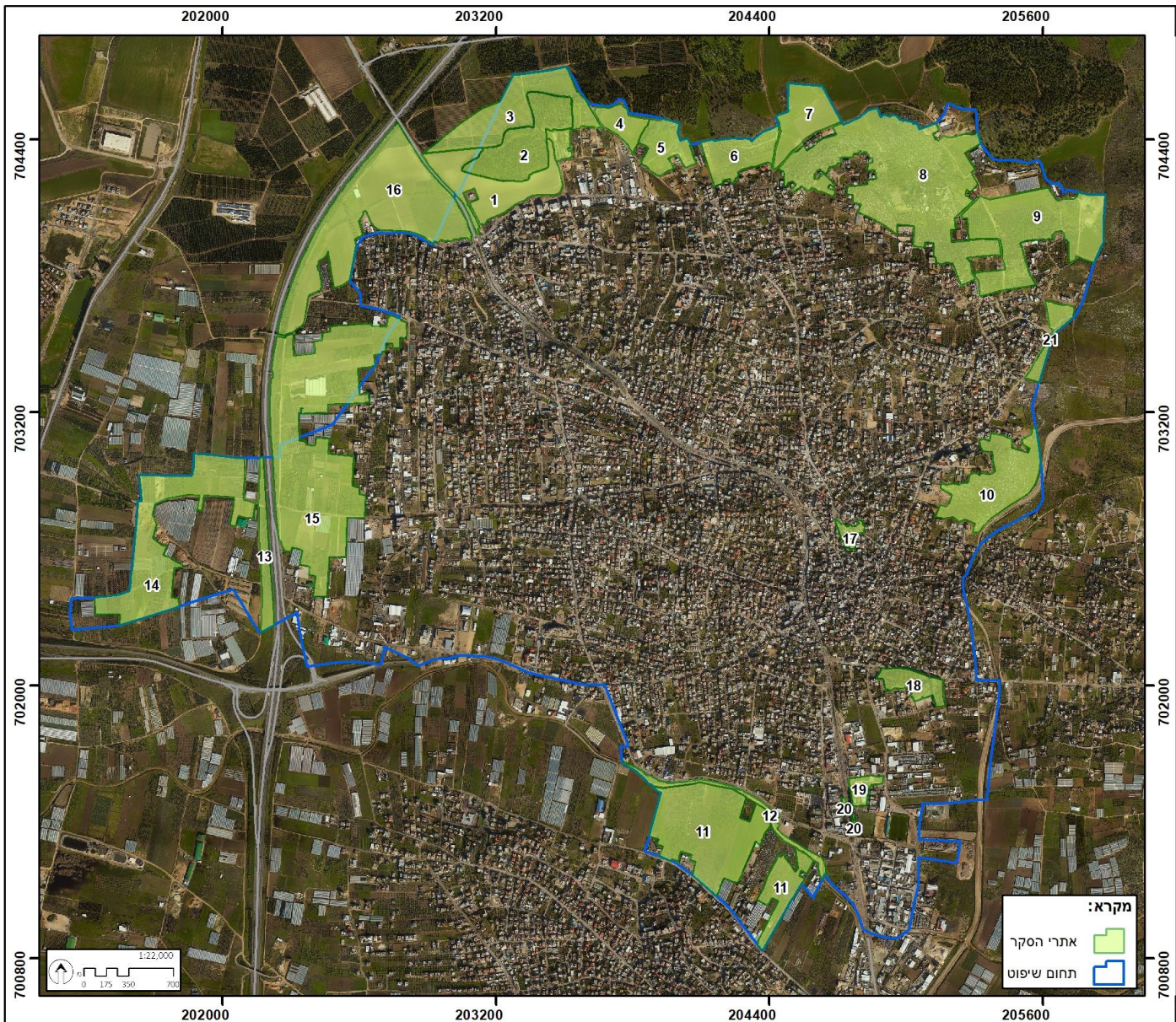
אוגדן כרטיסי אתרים

תוכן עניינים

- 3 מפת התמצאות כללית.
- 4 אתר 1 - באקה אל-גרבייה צפון 1 - באقة الغربية شمال 1
- 8 אתר 2 - חורשת באקה.
- 15 אתר 3 - באקה אל-גרבייה צפון 2 - באقة الغربية شمال 2
- 20 אתר 4 - צפון ואדי אלח'רובה 1 - وادي خروبة شمال 1
- 26 אתר 5 - צפון ואדי אלח'רובה 2 - وادي خروبة شمال 2
- 31 אתר 6 - ואדי ד'אהר 1 - وادي ظاهر 1
- 36 אתר 7 - ואדי ד'אהר 2 - وادي ظاهر 2
- 42 אתר 8 - אבו כביר أبو كبير - אלמרג'ה ומرجة الغزلان
- 51 אתר 9 - אלח'לה ח'לה - אבו כביר أبو كبير
- 59 אתר 10 - אלג'באל - الجبل
- 67 אתר 11 - למרביעה - المربعة
- 74 אתר 12 - ואדי נאר (נחל חדרה) - وادي أبو نار
- 79 אתר 13 - שולי בביש 6
- 83 אתר 14 - עיון מסעוד عيون مسعود - אלד'הור الظهور
- 88 אתר 15 - דרדס الدردس - טיון والطیون
- 95 אתר 16 - אלקאזאז - وادي القزاز
- 100 אתר 17 - בית הקברות הצפוני - المقبرة الشمالية
- 104 אתר 18 - בית קברות אל סראט - المقبرة القبليّة
- 108 אתר 19 - פארק חמאדי - المنتزه البدي (مارس حمادي)
- 112 אתר 20 - דבת אלסלמוני - دبة السلموني
- 115 אתר 21 - מזרח אלשוקפאן - الشفقان الشرقي

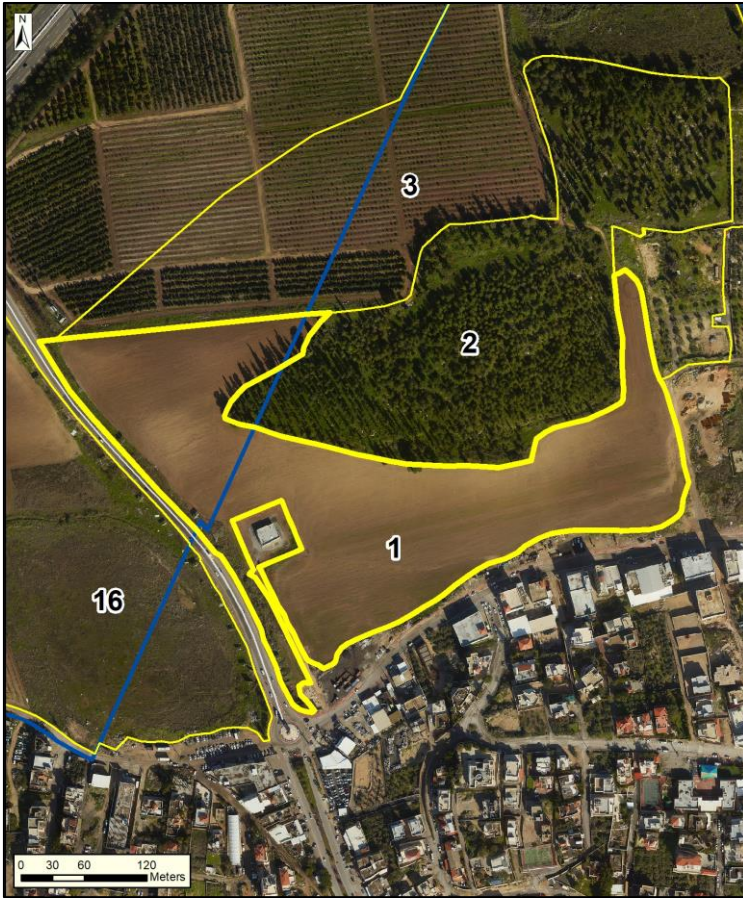
1. באקה אל-גרבייה צפון 1 - באقة الغربية شمال 1
2. חורשת באקה
3. באקה אל-גרבייה צפון 2 - באقة الغربية شمال 2
4. צפון ואדי אלח'רובה 1 - وادي خروبة شمال 1
5. צפון ואדי אלח'רובה 2 - وادي خروبة شمال 2
6. ואדי ד'אהר 1 - وادي ظاهر 1
7. ואדי ד'אהר 2 - وادي ظاهر 2
8. אבו כביר أبو كبير - אלמרג'ה ومرجة الغزلان
9. אלח'לה ח'לה - אבו כביר أبو كبير
10. אלג'באל - الجبل
11. למרביעה - المربعة
12. ואדי נאר (נחל חדרה) - وادي أبو نار
13. שולי כביש 6
14. עין מסעוד עيون مسعود - אלד'הור الظهور
15. דרדס الدردس - טיוון والطيون
16. אלקאזאז - وادي القزاز
17. בית הקברות הצפוני - المقبرة الشمالية
18. בית קברות אל סראט - المقبرة القبليّة
19. פארק חמאדי - المنتزه البدي (مارس حمادي)
20. דבת אלסלמוני - دبة السلموني
21. מזרח אלשוקפאן - الشقفاں الشرقي

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

באקה אל גרבייה צפון 1 - באقة الغربية شمال 1

אתר מס' 1

מיקום: בצפון-מערב העיר.
מערבית לאתר עובר כביש 574 ומדרום
רחוב ואדי אלח'רובה.

שטח: 88 דונם

נ"צ: 203167/704171

אפיון השטח:

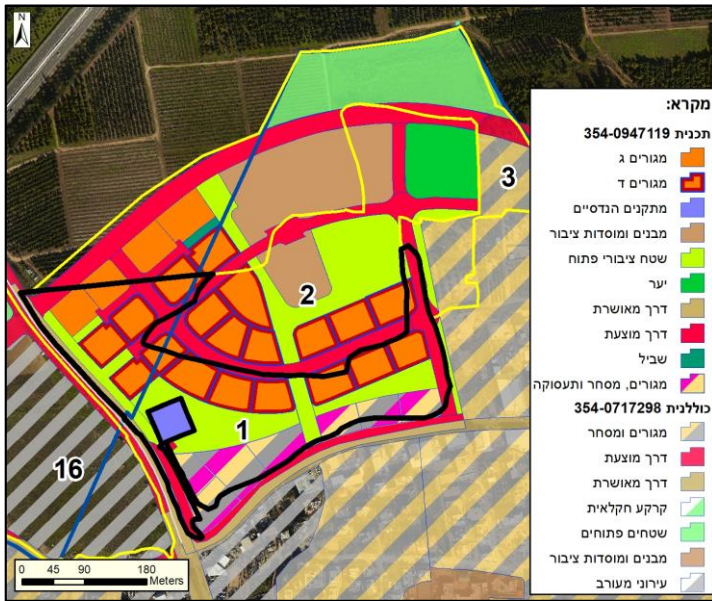
שטח חקלאי פתוח של גידולי שדה.
בשוליים צמחיית מעזבות חד-שנתית
עם ערימות עפר ופסולת.
במהלך העבודה על הסקר השטח הופר
ובמקום יש רחבת עפר.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

באקה אל גרבייה צפון 1 - باقة الغربية شمال 1

אתר מס' 1

קישוריות:

האתר גובל מצפון ביער מחטני נטוע (אתר 2) ובמטעים חקלאיים מגודרים (אתר 3). ממזרח האתר גובל בכרמי זיתים ובצמחיית מעזבות (אתר 3). ממערב ישנם שטחים חקלאיים פתוחים (אתר 16), כאשר ביניהם עובר כביש 574.

נגישות:

מרחוב ואדי אל'רובה הגובל מדרום ומדרך עפר היוצאת מרחוב זה וצמודה לאתר ממזרח.

מוסדות חינוך ותרבות:

בית ספר יסודי אל'ארזמי והספרייה העירונית נמצאים כ-500 מטרים דרומית לאתר.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

בשטח הדרומי של האתר הצמוד לרחוב ואדי אל'רובה ישנם ערימות עפר גדולות יחד עם פסולת.

מצב תכנוני:

354-0947119 - בקה אל גרבייה צפון

354-0717298 - תבנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

המלצות:

הקמת גינה קהילתית עם עצים, שיחים וצמחיית בר מקומית המושכת פרפרים וציפורים, בשטחים הציבוריים הפתוחים בשכונת המגורים המתוכננת.

צומח:

הצמחייה המקומית באתר זה דלילה ומאפיינת בעיקר מינים חד-שנתיים המסוגלים לצמוח בשולי שדות חקלאיים ובשטחים מופרים דוגמת חרדל לבן ונזמית לופתת.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 18

סה"כ מיני צומח פולשים: 1

בעלי חיים:

כיום השטח מופר ואינו מהווה בית גידול עבור בעלי חיים. בעת ביצוע הסקר האתר היה ברובו מעובד בחקלאות אינטנסיבית. בשטח החקלאי נצפתה דאה שחורת-כתף בעת ציד.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 11

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

אין

מינים מיוחדים:

אין

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

באקה אל גרבייה צפון 1 - באقة الغربية شمال 1 רשימת מיני צומח

אתר מס' 1

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ברומית המכבד	<i>Bromus tigridis</i>			עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
דבשה מחורצת	<i>Melilotus sulcatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טיון דביק	<i>Dittrichia viscosa</i>	נפוץ		בן-שיח
כרבולת מצויה	<i>Onobrychis squarrosa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
לפתית מצויה	<i>Hirschfeldia incana</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
נזמית לופתת	<i>Lamium amplexicaule</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סביון אביבי	<i>Senecio leucanthemifolius</i> <i>subsp. Vernalis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עשן מטפס	<i>Fumaria capreolata</i>	נדיר		מטפס חד-שנתי
עשן צפוף	<i>Fumaria densiflora</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ציפורנית מגוונת	<i>Silene colorata</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח
קנה מצוי	<i>Phragmites australis</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שלח ספרדי	<i>Erucaria hispanica</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

נזמית לופתת. צילום: נועה וינברגר כהן

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

באקה אל גרבייה צפון 1 - באقة الغربية شمال 1 רשימות בעלי חיים

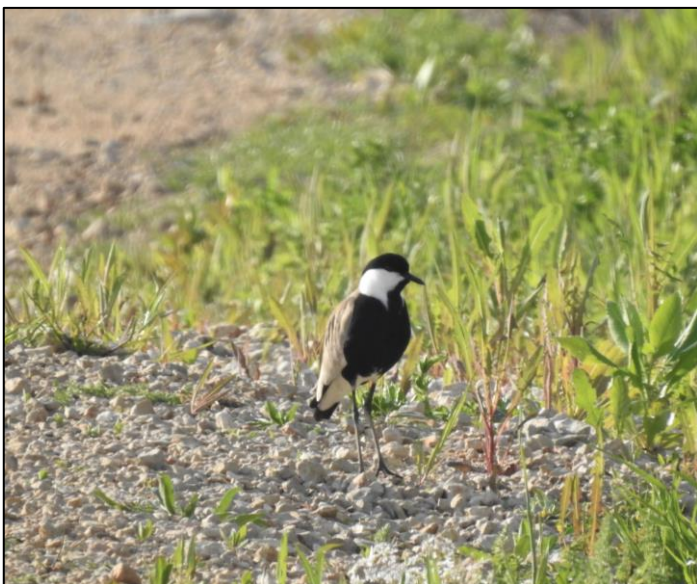
אתר מס' 1

עופות

שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
דאה שחורת-כתף	<i>Elanus caeruleus</i>	יציב	לא הוערך (NE)
חוחית	<i>Carduelis carduelis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
כרוון מצוי	<i>Burhinus oedipnemos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
תור צווארון	<i>Streptopelia decaocto</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

פשוש על חרדל לבן. צילום: אורן באום

סיקסק. צילום: אורן באום

מיקום: בצפון-מערב העיר.

שטח: 87 דונם.

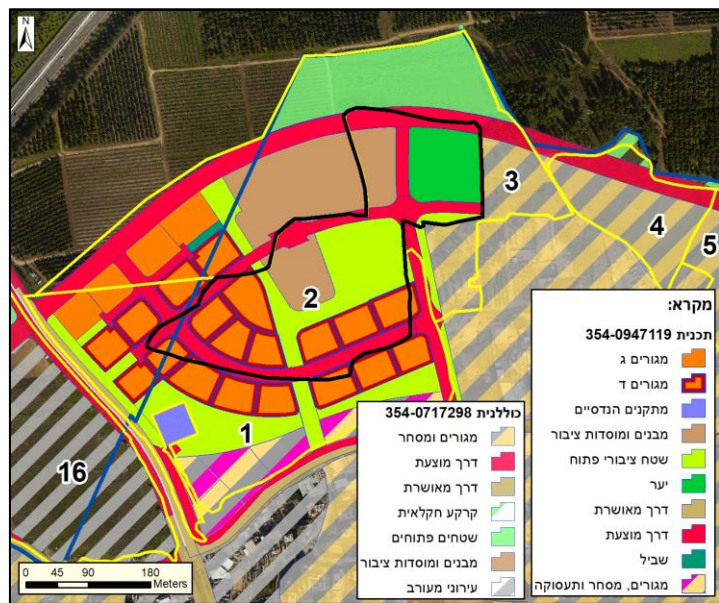
נ"צ: 203301/704357

אפיון השטח:

יער מחטני מעורב של אורן ירושלים, אורן קפריסאי וברוש מצוי. היער ניטע על ידי קק"ל.

תת היער מורכב מאשחר ארץ-ישראלי ואלת המסטיק יחד עם צמחייה עשבונית חד-שנתית ורב-שנתית בצפיפות משתנה: חלקו הדרומי צפוף יחסית. החלק המרכזי פתוח יותר ובו ריכוזי פריחה של גיאופיטים שונים, חלקם מוגנים. חלקו הצפוני נשלט בעיקר על ידי סרפד בצפיפות גבוהה. באזור זה מצויה פסולת רבה ופגרים של בעלי חיים מפוזרים בשטח.

מצב תכנוני:

354-0947119 - בקה אל גרבייה צפון

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

המלצות:

טיפוח נופי של היער כשטח ציבורי אקסטנסיבי בשכונת המגורים המתכוננת. העלאת הנגישות אל היער וטיפוחו כיער קהילתי המהווה מוקד לפעילות פנאי ונופש ולפעילות חינוכית, תוך שמירה על ערכי הטבע שבו כמו: אתרי קינון לציפורים וריכוזי פריחה של גיאופיטים ועל האתרים הארכיאולוגיים. פינוי הפסולת והמפגעים השונים, בהם גופות ופסדים של בעלי חיים. מניעת השלכת פסולת ע"י פעולות הסברה ואכיפה.

בעלי חיים:

היער מהווה בית גידול למיני עופות רבים, בהם ציפורי שיר ועופות דורסים. בין מיני ציפורי השיר נצפו המינים עלווית החורף ועלוות לבנת-בטן המצויים בסיכון. בין העופות הדורסים שנצפו: בז מצוי, נץ מצוי ודאה שחורת-כתף אשר נצפתה נושאת חומר לבניית קן בעצי היער.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 18

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

עלווית החורף, עלווית לבנת-בטן.

קישוריות:

האתר מוקף בעיקר בשטחים חקלאיים שונים (אתרים 1 ו-3). מזרחית לאתר, מעבר לגבולות הסקר, ישנם שטחי יער נוספים.

נגישות:

דרך עפר עוברת סביב גבולות היער בחלקו הצפוני והמערבי. דרך עפר נוספת חוצה אותו במרכזו. בחורף בעקבות גשמים, חלקים מהדרכים אינם עבירות לכל רכב.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל:

דרך עפר בעבירות משתנה מקיפה את היער בצידו הצפוני והמערבי וחוצה אותו במרכזו.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה:

תעלות, מאורות ושרידי עמדה חפורה בקרקע (סקר מנשה-חריש ומערב הר אמיר, מכון דש"א).

מפגעים:

ערימות של פסולת ביתית וגרוטאות בצמוד לדרך העפר החוצה את היער. בחלקו הצפוני של היער פסולת רבה מפוזרת בשטח יחד עם פגרים ועצמות של בעלי חיים.

צומח:

יער נטוע מחטני מעורב בצפיפות בינונית בשלטון אורן ירושלים ואורן קפריסאי, ברוש מצוי ואשחר ארץ-ישראלי. בתת היער צמחייה עשבונית בצפיפות משתנה של מינים חד-שנתיים ורב-שנתיים. חלקו הדרומי צפוף יחסית, חלקו המרכזי פתוח יותר עם ריכוזי פריחה של גיאופיטים שונים, חלקם מוגנים. חלקו הצפוני נשלט בעיקר ע"י סרפד בצפיפות גבוהה.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 61

סה"כ מיני צומח פולשים: 1

מינים מיוחדים:

אלה ארץ-ישראלית, אלון התבור, אלון מצוי, חרוב מצוי, כליל החורש, כלנית מצויה, נורית אסיה, רקפת מצויה, קיפודן מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

רשימת מיני צומח

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אורן ירושלים	<i>Pinus halepensis</i>	תדיר		עץ
אורן קפריסאי	<i>Pinus brutia</i>			עץ
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אלה ארץ-ישראלית	<i>Pistacia palaestina</i>	נפוץ	מוגן	עץ
אלון התבור	<i>Quercus ithaburensis</i>	מצוי	מוגן	עץ
אלון מצוי	<i>Quercus calliprinos</i>	נפוץ	מוגן	עץ
אלת המסטיק	<i>Pistacia lentiscus</i>	נפוץ		שיח
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספרג החורש	<i>Asparagus aphyllus</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
אשחר ארץ-ישראלי	<i>Rhamnus lycioides</i>	מצוי		שיח
בקייה ארץ-ישראלית	<i>Vicia palaestina</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
בקיית בלאיים	<i>Vicia hybrida</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברומית המכבד	<i>Bromus tigridis</i>			עשבוני חד-שנתי
ברומית ספרדית	<i>Bromus madritensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברוש מצוי	<i>Cupressus sempervirens</i>			עץ
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גרניון הארגמן	<i>Geranium robertianum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
גרניון עגול	<i>Geranium rotundifolium</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דבקה זיפנית	<i>Galium aparine</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דמומית קטנת-פרי	<i>Adonis microcarpa</i>			עשבוני חד-שנתי
זוטה לבנה	<i>Micromeria fruticosa</i>	תדיר		בן-שיח
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זקנן שער	<i>Hyparrhenia hirta</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חיטת הלחם	<i>Triticum aestivum</i>			עשבוני חד-שנתי
חלבוב השמש	<i>Euphorbia helioscopia</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלבוב מצוי	<i>Euphorbia peplus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרוב מצוי	<i>Ceratonia siliqua</i>	תדיר	מוגן	עץ
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

רשימת מיני צומח

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טופח גדול	<i>Lathyrus ochrus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ילקוט הרועים	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כליל החורש	<i>Cercis siliquastrum</i>	תדיר	מוגן	עץ
כלנית מצויה	<i>Anemone coronaria</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
כרבולת מצויה	<i>Onobrychis squarrosa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
כתמה עבת-שורשים	<i>Leontodon tuberosus</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
מסרק מזרחי	<i>Scandix verna</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מצלתיים מצויות	<i>Biscutella didyma</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרווה ב.מ.	<i>Salvia</i>			
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נורית אסיה	<i>Ranunculus asiaticus</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
סרפד הכדורים	<i>Urtica pilulifera</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
עירית גדולה	<i>Asphodelus ramosus</i>	נפוץ		גיאופיט
עשן מטפס	<i>Fumaria capreolata</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
פואה מצויה	<i>Rubia tenuifolia</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
פיגם מצוי	<i>Ruta chalepensis</i>	תדיר		בן-שיח
פרסיון גדול	<i>Prasium majus</i>	תדיר		בן-שיח
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ		קקטוס
צמרנית הסלעים	<i>Phagnalon rupestre</i>	מצוי		בן-שיח
קחווו ב.מ.	<i>Anthemis</i>			עשבוני חד-שנתי
קיסוסית קוצנית	<i>Smilax aspera</i>	נפוץ		מטפס רב-שנתי
קיפודן מצוי	<i>Echinops adenocaulos</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני רב-שנתי
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח
רקפת מצויה	<i>Cyclamen persicum</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
שום משולש	<i>Allium neapolitanum</i>	מצוי		גיאופיט
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הארגמן	<i>Trifolium purpureum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן תריסני	<i>Trifolium clypeatum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

רשימת מיני צומח

מראה היער בחלקו הדרומי. צילום: נועה וינברגר כהן

נורית אסיה ושום משולש. צילום: נועה וינברגר כהן

רקפת מצויה. צילום: שחר גפר

שום משולש. צילום: ניר קרינצה

מצלתיים מצויות. צילום: שחר גפר

חבללוב השמש. צילום: נועה וינברגר כהן

עופות

שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
אדום-חזה	<i>Erithacus rubecula</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
בז מצוי	<i>Falco tinnunculus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דאה שחורת-כתף	<i>Elanus caeruleus</i>	יציב	לא הוערך (NE)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
נץ מצוי	<i>Accipiter nisus</i>	חורף, יציב	לא בסיכון (LC)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי שחור-ראש	<i>Curruca melanocephala</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עלווית החורף	<i>Phylloscopus collybita</i>	מקיץ, חורף, חולף	עתידי בסכנה (VE)
עלווית לבנת-בטן	<i>Phylloscopus orientalis</i>	מקיץ, חולף	קרוב לסיכון (NT)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
קוקיה מצויצת	<i>Clamator glandarius</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
שחרור	<i>Turdus merula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שלדג לבן-חזה	<i>Halcyon smyrensis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
תור צווארון	<i>Streptopelia decaocto</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

נקבת בז מצוי. צילום: אורן באום

דאה שחורת-כתף. צילום: אורן באום

בז מצוי על עץ ברוש. צילום: אורן באום

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

באקה אל-גרבייה צפון 2 - באقة الغربية شمال 2

אתר מס' 3

מיקום: בצפון-מערב העיר.

שטח: 111 דונם.

נ"צ: 203403/704647

אפיון השטח:

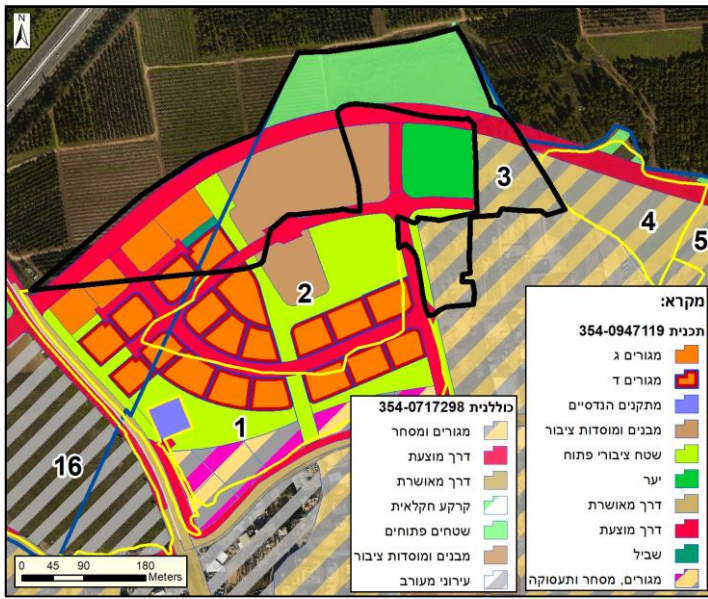
האתר מורכב מכמה שטחים שונים. האזור המערבי והצפוני הינם חקלאות מטעים המוקפים בגדרות. האזור המזרחי והדרומי הינם כרמי זיתים עם צמחיית מעזבות, מינים נטועים ומינים פולשים. באזור הצפוני ישנו שטח של בתה עשבונית המוקף בגדר ומהווה חלק ממסדרון אקולוגי.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

באקה אל-גרבייה צפון 2 - באقة الغربية شمال 2

אתר מס' 3

קישוריות:

האתר מהווה חלק ממרחב חקלאי נרחב בשימושים שונים (גד"ש ומטעים). האתר גובל ביערות מחטניים נטועים (אתר 2, וממזרח מעבר לגבולות הסקר). האזור הצפוני של האתר מהווה חלק ממסדרון אקולוגי ארצי, אך הוא מגודר ואינו נגיש.

נגישות:

מרבית השטחים מגודרים ואינם נגישים, ביניהם שטח הבתה באזור הצפוני. בצמוד לאזור המזרחי עוברת דרך עפר.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

פסולת וגרוטאות זרוקות בשטח והימצאות מיני צומח פולשים, בעיקר באזור המזרחי. גידור בחלק הצפוני והמערבי גורם למעבר מוגבל בין השטחים השונים.

מצב תכנוני:

354-0947119 - בקה אל גרביה צפון

354-0717298 - תבנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

המלצות:

שימור שטח הבתה העשבונית באזור הצפוני והפיכתה לחלק ממסדרון אקולוגי מתפקד כחלק מרצף השטחים הפתוחים במרחב. לשם כך מומלץ להוריד את הגידור סביב שטח זה.

פינוי הפסולת והגרוטאות וטיפול בצמחייה הפולשת.

צומח:

באזור הצפוני ישנו שטח מצומצם של בתה עשבונית חד-שנתית המוקף בגדר חשמלית.

האזור המזרחי והדרומי הינם כרמי זיתים עם צמחיית מעזבות עשבונית חד-שנתית בשלטון חרדל לבן, מינים נטועים ומינים פולשים. האזור המערבי הוא מטע אבוקדו מגודר המטופל אינטנסיבית.

בעלי חיים:

מרבית שטח האתר נמצא במתווה חקלאי ומוקף גדר ולכן אינו מהווה בית גידול עשיר למיני בעלי חיים רבים. שטח הבתה מגודר ואינו נגיש אך הינו בעל פוטנציאל להוות בית גידול למיני בעלי חיים שונים, בהם ציפורים, זוחלים ויונקים קטנים. באתר נמצא פרט מת של קמטן החורש, מין הנמצא בסיכון.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 15

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

סה"כ מיני צומח מקומיים: 43

סה"כ מיני צומח פולשים: 4

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

עלווית החורף, עקב חורף, קמטן החורש

מינים מיוחדים:

פיקוס השקמה, רקפת מצויה

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

באקה אל-גרבייה צפון 2 - باقة الغربية شمال 2

רשימת מיני צומח

אתר מס' 3

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אורן קפריסאי	<i>Pinus brutia</i>			עץ
אזדרכת מצויה	<i>Melia azedarach</i>		פולש	עץ
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אלת המסטיק	<i>Pistacia lentiscus</i>	נפוץ		שיח
אספסת עדשתית	<i>Medicago orbicularis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אספרג החורש	<i>Asparagus aphyllus</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
ארכובית הציפורים	<i>Polygonum arenastrum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אשחר ארץ-ישראלי	<i>Rhamnus lycioides</i>	מצוי		שיח
בקיית כלאיים	<i>Vicia hybrida</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברומית גדולה	<i>Bromus catharticus</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
ברומית ספרדית	<i>Bromus madritensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברוש מצוי	<i>Cupressus sempervirens</i>			עץ
דבקה זיפנית	<i>Galium aparine</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דקל הטבעות	<i>Archontophoenix alexandrae</i>			עץ
הרדוף הנחלים	<i>Nerium oleander</i>	תדיר		שיח
ווינינגטוניה חסונה	<i>Washingtonia robusta</i>		פולש	עץ
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זקן שעיר	<i>Hyparrhenia hirta</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טופח גדול	<i>Lathyrus ochrus</i>	מצוי		מטפס חד-שנתי
טופח ירושלים	<i>Lathyrus hierosolymitanus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
טיון דביק	<i>Dittrichia viscosa</i>	נפוץ		בן-שיח
כרבה ספרדית	<i>Crambe hispanica</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
כרבולת מצויה	<i>Onobrychis squarrosa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
מכנף נאה	<i>Tipuana tipu</i>			עץ
מסרק מזרחי	<i>Scandix verna</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמית	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

באקה אל-גרבייה צפון 2 - באقة الغربية شمال 2

רשימת מיני צומח

אתר מס' 3

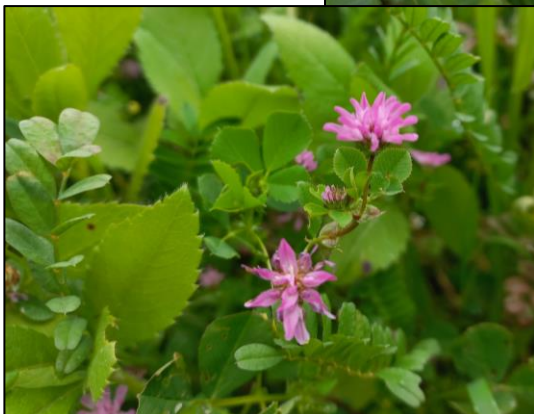
שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
עשן מטפס	<i>Fumaria capreolata</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
פטל קדוש	<i>Rubus sanguineus</i>	מצוי		שיח
פיקוס השקמה	<i>Ficus sycomorus</i>	תדיר	מוגן	עץ
צמרנית הסלעים	<i>Phagnalon rupestre</i>	מצוי		בן-שיח
רקפת מצויה	<i>Cyclamen persicum</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
שברק דביק	<i>Ononis pubescens</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שיטה כחלחלה	<i>Acacia saligna</i>		פולש	עץ
שלח ספרדי	<i>Erucaria hispanica</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שעורת העכבר	<i>Hordeum glaucum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שרביטן מצוי	<i>Ephedra foeminea</i>	מצוי		שיח מטפס
תלתן הארגמן	<i>Trifolium purpureum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן תריסני	<i>Trifolium clypeatum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

שברק דביק.
צילום: נועה וינברגר כהן

חטמית זיפנית. צילום: ניר קרינצה

תלתן הפוך. צילום: ניר קרינצה

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

באקה אל-גרבייה צפון 2 - באقة الغربية شمال 2
רשימות בעלי חיים אתר מס' 3

עופות

שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
חוחית	<i>Carduelis carduelis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
חיוויאי הנחשים	<i>Circaetus gallicus</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי שחור-ראש	<i>Curruca melanocephala</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עלווית החורף	<i>Phylloscopus collybita</i>	מקיץ, חורף, חולף	עתידו בסכנה (VU)
עקב חורף	<i>Buteo buteo</i>	חורף, חולף, יציב	קרוב לסיכון (NT)
פרוש מצוי	<i>Fringilla coelebs</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צופית בוהקת	<i>Cynnyris osea</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
קוקיה מצויצת	<i>Clamator glandarius</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
שחרור	<i>Turdus merula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

זוחלים ודו-חיים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)
קמטן החורש	<i>Pseudopus apodus</i>	קרוב לסיכון (NT)

נקבת סבכי שחור-ראש על אשחר ארץ-ישראלי. צילום: אורן באום

קמטן החורש. צילום: עקיבא טופר

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 1 - ואדי خروبة شمال 1

אתר מס' 4

מיקום: בצפון-מערב העיר.

שטח: 25 דונם.

נ"צ: 203751/704476

אפיון השטח:

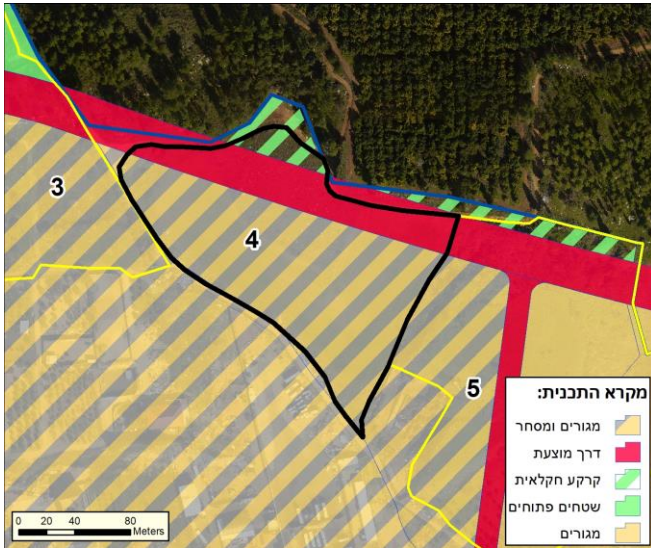
שטח חקלאי פתוח של גידולי שדה. האזור הצפון-מערבי הינו בתה עשבונית עם מעט שיחים של אשחר ארץ-ישראלי ואלת המסטיק. בשוליים מיני צמחיית מעזבות, מינים פולשים וערימות פסולת ביתית. השטחים הצמודים לאתר מצפון מהווים חלק ממסדרון אקולוגי.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 1 - ואדי خروبة شمال 1

אתר מס' 4

מצב תכנוני:

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות:

המרחב הצמוד לאתר מצפון (מעבר לגבולות הסקר) הינו מרחב פתוח המורכב משטחים טבעיים, יערות נטועים ושטחים חקלאיים בשימושים שונים ומהווה חלק ממסדרון אקולוגי חשוב המקשר בין השומרון לשרון.

נגישות:

דרך עפר היוצאת מרחוב ואדי אלח'רובה גובלת ומקיפה את האתר מדרום, ממזרח ומצפון.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

ערימות של פסולת ביתית וגרוטאות, והימצאות של מיני צומח פולשים, בשולי האתר.

המלצות:

שימור שטח הבתה העשבונית כחלק ממרחב טבעי, ערכי ופתוח המשמש כמסדרון אקולוגי חשוב צפונית לאתר. בתכניות עתידיות מומלץ להטמיע את שימור בתם הבתה הטבעי והרגיש ולקבל הנחיות מאקולוג לצורך צמצום השפעות השוליים מתכניות הפיתוח לשם מזעור הפגיעה. פינוי הפסולת והגרוטאות וטיפול בצמחייה הפולשת.

צומח:

חלק גדול משטח האתר מעובד חקלאית עם צמחיית מעזבות חד-שנתית ומינים פולשים בשולי האתר. האזור הצפון-מערבי הינו בתה עשבונית בשלטון זקנן שעיר עם מעט שיחים של אשחר ארץ-ישראלי ואלת המסטיק, ופריחה של גיאופיטים כמו כלנית מצויה ושום האבקנים.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 52

סה"כ מיני צומח פולשים: 3

מינים מיוחדים:

כלנית מצויה, עוזרר קוצני, קיפודן מצוי

בעלי חיים:

שטח האתר הכולל שדה חקלאי ובתה עשבונית הצמודה אליו, מהווים אזור פוטנציאלי לקינון ולשיחור מזון עבור עופות דוגרי קרקע. בשטח הבתה הטבעית ישנם מקומות מסתור פוטנציאליים לזוחלים שונים. בשטח זה נצפו מספר פרטים של עקרבים המהווים מרכיב חשוב במערכות אקולוגיות רבות ומהווים אינדיקציה לערכיות השטח.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 13

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

אין

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 1 - وادي خروبة شمال ١

רשימת מיני צומח

אתר מס' 4

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אלת המסטיק	<i>Pistacia lentiscus</i>	נפוץ		שיח
אספסת הכתרים	<i>Medicago coronata</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
אשחר ארץ-ישראלי	<i>Rhamnus lycioides</i>	מצוי		שיח
בקייית כלאיים	<i>Vicia hybrida</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברומית המכבד	<i>Bromus tigridis</i>			עשבוני חד-שנתי
ברומית ספרדית	<i>Bromus madritensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברקן סורי	<i>Notobasis syriaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גזר קיפח	<i>Daucus carota</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
גרניון עגול	<i>Geranium rotundifolium</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דבקה זיפנית	<i>Galium aparine</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דרדר מצוי	<i>Centaurea iberica</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זקן-סב מצוי	<i>Geropogon hybridus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זקן שעיר	<i>Hyparrhenia hirta</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלבולב השמש	<i>Euphorbia helioscopia</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חמצוץ נטוי	<i>Oxalis pes-caprae</i>		פולש	גיאופיט
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טופח גדול	<i>Lathyrus ochrus</i>	מצוי		מטפס חד-שנתי
טופח ירושלים	<i>Lathyrus hierosolymitanus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
טיון דביק	<i>Dittrichia viscosa</i>	נפוץ		בן-שיח
כליינית מצויה	<i>Hymenocarpos circinnatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כלנית מצויה	<i>Anemone coronaria</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
כרבולת מצויה	<i>Onobrychis squarrosa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
כתמה עבת-שורשים	<i>Leontodon tuberosus</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
מסרק מזרחי	<i>Scandix verna</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 1 - ואדי خروبة شمال 1

רשימת מיני צומח

אתר מס' 4

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
מקור-חסידה גדול	<i>Erodium gruinum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמיתי	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה מצוי	<i>Erodium moschatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ביסנית זיפנית	<i>Crepis aspera</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עוזרר קוצני	<i>Crataegus aronia</i>	נפוץ	מוגן	עץ
קחווון ב.מ.	<i>Anthemis</i>			עשבוני חד-שנתי
קייצת קנדית	<i>Conyza canadensis</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
קיפודן מצוי	<i>Echinops adenocaulos</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני רב-שנתי
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח
שום האבקנים	<i>Allium daninianum</i>	נפוץ		גיאופיט
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שלמון יפואי	<i>Cephalaria joppensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שעורת הבולבוסין	<i>Hordeum bulbosum</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שעורת התבור	<i>Hordeum spontaneum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שפריה קשקשנית	<i>Artemisia squamata</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שרביטן מצוי	<i>Ephedra foeminea</i>	מצוי		שיח מטפס
תלתן הארגמן	<i>Trifolium purpureum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן תריסני	<i>Trifolium clypeatum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

קיפודן מצוי. צילום: נועה וינברגר כהן

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 1 - ואדי خروبة شمال 1

רשימת מיני צומח

אתר מס' 4

טופח גדול. צילום: ניר קרינצה

שום האבקנים. צילום: נועה וינברגר כהן

שפיריה קשקשנית. צילום: נועה וינברגר כהן

מקור-חסידה גדול. צילום: ניר קרינצה

דרדר מצוי. צילום: ניר קרינצה

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 1 - ואדי خروبة شمال 1

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 4

עופות

שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
זוחל שחור-גרון	<i>Saxicola rubicola</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי שחור-כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	מקיץ, חורף, חולף	מידע חסר (DD)
סבכי שחור-ראש	<i>Curruca melanocephala</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פפיון שדות	<i>Anthus prayensis</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
צופית בוהקת	<i>Cynnyris osea</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

זוחלים ודו-חיים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)

יונקים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
שועל מצוי*	<i>Vulpes vulpes</i>	לא בסיכון (LC)

* מקור: BioGIS

חרדון מצוי. צילום: עקיבא טופר

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 2 - ואדי خروبة شمال 2

אתר מס' 5

מיקום: בצפון העיר.

שטח: 39 דונם.

נ"צ: 203935/704374

אפיון השטח:

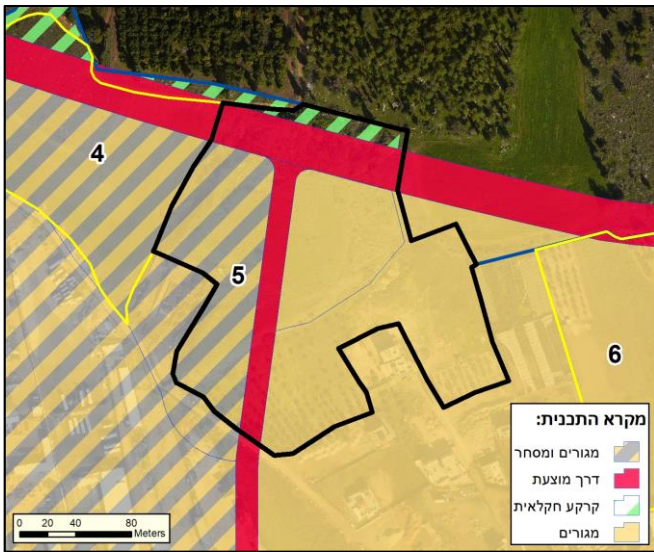
מרבית השטח מופר ומכוסה בצמחייה עשבונית חד-שנתית, בעיקר של מיני מעזבות. האזור הצפוני הינו אתר לפינוי גזם. האזור הדרום-מערבי הינו כרם זיתים פרטי.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 2 - ואדי خروبة شمال 2

אתר מס' 5

מצב תכנוני:

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות:

המרחב הצמוד לאתר מצפון (מעבר לגבולות הסקר) הינו מרחב פתוח המורכב משטחים טבעיים, יערות נטועים ושטחים חקלאיים בשימושים שונים ומהווה חלק ממסדרון אקולוגי חשוב המקשר בין השומרון לשרון.

נגישות:

דרך היוצאת מרחוב ואדי אלח'רובה גובלת באתר בצידו המערבי. דרך נוספת היוצאת מרחוב ואדי אלח'רובה מגיעה לאתר לחלקו הדרום-מזרחי.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

מרבית שטח האתר הינו אתר לפינוי גזם אשר מצוי בו פסולת רבה. באזור הדרום-מזרחי פסולת ביתית וגרוטאות מפוזרות בשטח.

המלצות:

הסדרת האתר כאתר פינוי גזם, ופינוי הפסולת הנמצאת בו אל אתר מוסדר. הסדרת האתר תכלול מניעת התעופפות וזליגה של הגזם המגיע אל האתר, אל השטחים הפתוחים הטבעיים.

לחילופין, פינוי האתר לחלוטין (גזם+פסולת) אל אתרים מוסדרים אחרים וביצוע פעולות לשם שיקום השטח המופר.

צומח:

האתר מאופיין בצמחייה עשבונית חד-שנתית בשלטון חרדל לבן ומינים האופייניים לצמחיית מעזבות ושטחים מופרים. באזור הדרום-מזרחי ישנה פריחה יפה של גיאופיטים ועשבוניים שונים.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 51

סה"כ מיני צומח פולשים: 1

בעלי חיים:

באתר נמצאו מספר מינים של ציפורי שיר ועטלפים, ו-13 פרטים של קרפדות ירוקות צעירות. קרפדה ירוקה נמצאת בסכנת הכחדה בישראל, בין היתר בשל צמצום וזיהום מקווי מים הנחוצים לה לרבייה. אוכלוסייתה העולמית נמצאת אף היא במגמת ירידה.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 17

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 1

מינים מיוחדים:

אלה ארץ-ישראלית, כלנית מצויה, נורית אסיה, עכנאי יהודה, קיפודן מצוי

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

סבכי קוצים, עלווית החורף, קרפדה ירוקה, אשף מצוי, עטלפון לבן-שוליים

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 2 - وادي خروبة شمال ٢

רשימת מיני צומח

אתר מס' 5

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אלה ארץ-ישראלית	<i>Pistacia palaestina</i>	נפוץ	מוגן	עץ
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
אשחר ארץ-ישראלי	<i>Rhamnus lycioides</i>	מצוי		שיח
בוצין מפורץ	<i>Verbascum sinuatum</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
בקייה ארץ-ישראלית	<i>Vicia palaestina</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברקן סורי	<i>Notobasis syriaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גרניון עגול	<i>Geranium rotundifolium</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-עקרב שיכני	<i>Scorpiurus muricatus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
זקן-סב מצוי	<i>Geropogon hybridus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זקן שער	<i>Hyparrhenia hirta</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חד-שפה מצוי	<i>Ajuga chamaepitys subsp. chia</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלבלוב השמש	<i>Euphorbia helioscopia</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלבלוב מצוי	<i>Euphorbia peplus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טופח ירושלים	<i>Lathyrus hierosolymitanus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
טיון דביק	<i>Dittrichia viscosa</i>	נפוץ		בן-שיח
כלנית מצויה	<i>Anemone coronaria</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
כתמה עבת-שורשים	<i>Leontodon tuberosus</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
לוטוס מצוי	<i>Lotus peregrinus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
לשון-פר מצרית	<i>Anchusa aegyptiaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
לשון-פר סמורה	<i>Anchusa strigosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
מסרק מזרחי	<i>Scandix verna</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמית	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נורית אסיה	<i>Ranunculus asiaticus</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט

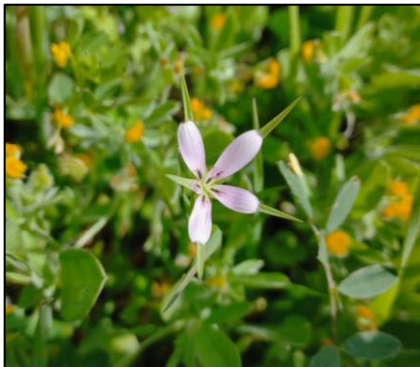
סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 2 - ואדי خروبة شمال ٢

רשימת מיני צומח

אתר מס' 5

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
ניסנית דו-קרנית	<i>Crepis sancta</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עכנאי יהודה	<i>Echium judaeum</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני חד-שנתי
פרג אגסי	<i>Papaver umbonatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
פרסה דלת-תרמילים	<i>Hippocrepis unisiliquosa</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
פרע מסולסל	<i>Hypericum triquetrifolium</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
ציפורני-חתול מצויות	<i>Calendula arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ציפורנית מצרית	<i>Silene aegyptiaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
צמרנית הסלעים	<i>Phagnalon rupestre</i>	מצוי		בן-שיח
קחווו ב.מ.	<i>Anthemis</i>			עשבוני חד-שנתי
קיפודן מצוי	<i>Echinops adenocaulos</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני רב-שנתי
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח
קנה מצוי	<i>Phragmites australis</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
רכפה לבנה	<i>Reseda alba</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שעורת התבור	<i>Hordeum spontaneum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הארגמן	<i>Trifolium purpureum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן כוכבני	<i>Trifolium stellatum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
תלתן תריסני	<i>Trifolium clypeatum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

זקן-סב מצוי. צילום: ניר קרינצה

תלתן הארגמן. צילום: נועה וינברגר כהן

רכפה לבנה. צילום: ניר קרינצה

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

צפון ואדי אלח'רובה 2 - ואדי خروبة شمال 2

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 5

עופות

שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
מיינה מצויה	<i>Acridotheres tristis</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי קוצים	<i>Curruca communis</i>	מקיץ, חולף	קרוב לסיכון (NT)
סבכי שחור-כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	מקיץ, חורף, חולף	מידע חסר (DD)
סיס חומות	<i>Apus apus</i>	מקיץ, חולף	מידע חסר (DD)
סנונית מערות	<i>Cecropis daurica</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עלווית החורף	<i>Phylloscopus collybita</i>	מקיץ, חורף, חולף	עתידו בסכנה (VU)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

זוחלים ודו-חיים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
זיקית ים-תיכונית	<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	לא בסיכון (LC)
קרפדה ירוקה	<i>Bufotes viridis</i>	בסכנת הכחדה (EN)

עטלפים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
אשף מצוי	<i>Tadarida teniotis</i>	קרוב לסיכון (NT)
עטלף פירות מצוי	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	לא בסיכון (LC)
עטלפון לבן-שוליים	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	קרוב לסיכון (NT)

יונקים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חזיר בר	<i>Sus scrofa</i>	לא בסיכון (LC)

זיקית ים-תיכונית. צילום: עקיבא טופר

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי ד'אהר 1 - وادي ظاهر 1

אתר מס' 6

מיקום: בצפון העיר.

שטח: 49 דונם.

נ"צ: 204274/704331

אפיון השטח:

שטחים חקלאיים פרטיים מגודרים, בעיקר של כרמי זיתים, עם ערימות פסולת רבות.

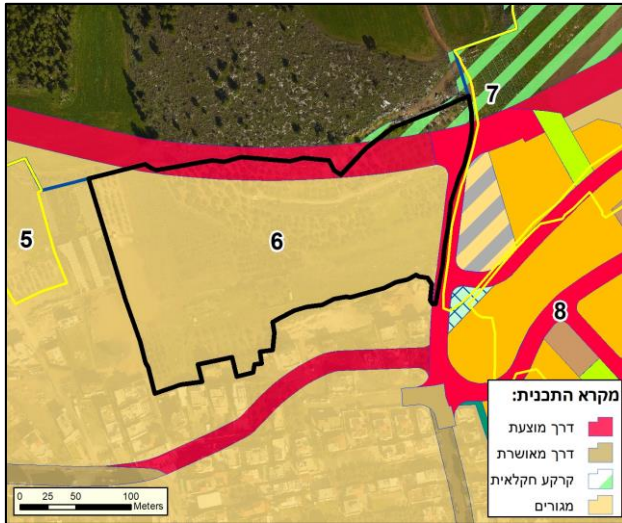
האזור המערבי והדרום-מזרחי הינם שטחי חקלאות מופרים עם צמחייה עשבונית חד-שנתית של מיני מעזבות.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי ד'אהר 1 - ואדי ظاهر 1

אתר מס' 6

מצב תכנוני:

354-0791665 - באקה אלגרבייה- שכונה צפון מזרחית
354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

המלצות:

עידוד התושבים למעבר לממשק חקלאי ללא שימוש בחומרי הדברה ושמירה על כרמי הזיתים ללא ריסוסים. שימוש בגדרות חיות או רשת המאפשרת מעבר בעלי חיים קטנים. פינוי הפסולת והגרוטאות.

בעלי חיים:

באתר נמצאו מספר מיני עטלפים, זיקית ים-תיכונית ומינים שונים של ציפורי שיר, ביניהן עלווית החורף, מין הנמצא בסיכון. זוהי אחת ממיני הציפורים הקטנות והעדינות שבציפורי ישראל אשר ממאפיניה הבולטים הוא קול שירתה העליז והייחודי הנשמע בעונת החורף.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 19

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

עלווית החורף, אשף מצוי, עטלפון לבן-שוליים

קישוריות:

המרחב הצמוד לאתר מצפון (מעבר לגבולות הסקר) הינו שטח טבעי פתוח ויער נטוע המהווים צוואר בקבוק במסדרון אקולוגי חשוב המקשר בין השומרון לשרון.

נגישות:

דרך הממשיכה את רחוב מיסרה צמודה לאתר בצידו המזרחי. מרבית שטח האתר הינו פרטי ומגודר.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

ערימות גדולות של פסולת, בעיקר באזור הצפון-מזרחי. האתר מורכב בעיקר מחלקות פרטיות שונות מגודרות.

צומח:

מרבית שטח האתר הינו כרמי זיתים ברמת טיפול משתנה מבחינת צומח עשבוני, מרביתם מטופלים אינטנסיבית. האזור הדרום-מזרחי הינו שטח חקלאי שאינו מעובד עם צמחייה עשבונית הנשלטת על ידי מיני מעזבות.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 34

סה"כ מיני צומח פולשים: 0

מינים מיוחדים:

אין

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי ד'אהר 1 - وادي ظاهر 1

רשימת מיני צומח

אתר מס' 6

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר	עשבוני חד-שנתי	
אשחר ארץ-ישראלי	<i>Rhamnus lycioides</i>	מצוי	שיח	
בקייה צרפתית	<i>Vicia narbonensis</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
בקיית כלאיים	<i>Vicia hybrida</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
ברומית המכבד	<i>Bromus tigridis</i>		עשבוני חד-שנתי	
ברומית ספרדית	<i>Bromus madritensis</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
ברקן סורי	<i>Notobasis syriaca</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
גרניון עגול	<i>Geranium rotundifolium</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
דמומית קטנת-פרי	<i>Adonis microcarpa</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר	עץ	
זנב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
זקנן שעיר	<i>Hyparrhenia hirta</i>	נפוץ	עשבוני רב-שנתי	
חלמית גדולה	<i>Malva sylvestris</i>	תדיר	עשבוני רב-שנתי	
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
טוריים מצויים	<i>Diplotaxis eruroides</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
ילקוט הרועים	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
לשון-פר מצרית	<i>Anchusa aegyptiaca</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
מסרק מזרחי	<i>Scandix verna</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
מקור-חסידה חלמית	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
מקור-חסידה מצוי	<i>Erodium moschatum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
נורית המלל	<i>Ranunculus scandiacinus</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
סרפד הכדורים	<i>Urtica pilulifera</i>	תדיר	עשבוני חד-שנתי	
עשן צפוף	<i>Fumaria densiflora</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ	קקטוס	
צבון מצוי	<i>Raphanus raphanistrum</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
קחווון ב.מ.	<i>Anthemis</i>		עשבוני חד-שנתי	
קרנונית דביקה	<i>Cerastium glomeratum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
שלח ספרדי	<i>Erucaria hispanica</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
שסיע ערבי	<i>Schismus arabicus</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי ד'אהר 1 - وادي ظاهر 1

רשימת מיני צומח ובעלי חיים

אתר מס' 6

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
שעורת התבור	<i>Hordeum spontaneum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
שרביטן מצוי	<i>Ephedra foeminea</i>	מצוי	שיח מטפס	

עופות

שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בז מצוי	<i>Falco tinnunculus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דוחל שחור-גרונן	<i>Saxicola rubicola</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
כרוון מצוי	<i>Burhinus oediconemus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי שחור-ראש	<i>Curruca melanocephala</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סופית מצויה	<i>Gallinula chloropus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עלווית החורף	<i>Phylloscopus collybita</i>	מקיץ, חורף, חולף	עתידו בסכנה (VU)
פרוש מצוי	<i>Fringilla coelebs</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צופית בוהקת	<i>Cynnyris osea</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

זוחלים ודו-חיים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
זיקית ים-תיכונית	<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	לא בסיכון (LC)
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)

עטלפים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
אשף מצוי	<i>Tadarida teniotis</i>	קרוב לסיכון (NT)
עטלף פירות מצוי	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	לא בסיכון (LC)
עטלפון לבן-שוליים	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	קרוב לסיכון (NT)

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי ד'אהר 1 - ואדי ظاهر 1

רשימת מיני צומח ובעלי חיים

אתר מס' 6

מקור-חסידה חלמית. צילום: נועה וינברגר כהן

לשון-פר מצרית. צילום: ניר קרינצה

זיקית ים-תיכונית. צילום: אורן באום

עורבני שחור-כיפה בברם זיתים.
צילום: אורן באום

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי ד'אהר 2 - ואדי ظاهر 2

אתר מס' 7

מיקום: בצפון העיר.

שטח: 55 דונם.

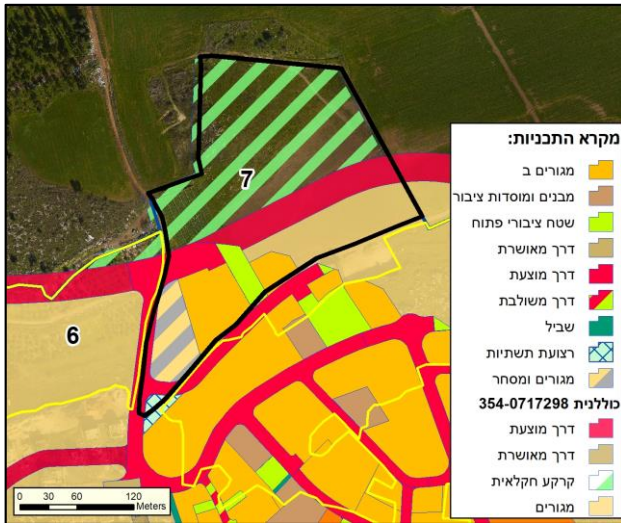
נ"צ: 204563/704503

אפיון השטח:

האזור הדרומי של האתר הינו שטח חקלאי פתוח של גידולי שדה. חלק מהשטח נטוש ומכוסה בצמחייה עשבונית חד-שנתית צפופה. האזור הצפוני הינו בתה עשבונית צפופה בשלטון זקן שער וקיפודן מצוי עם פריחה של מיני גיאופיטים.

מצב תכנוני:

354-0791665 - באקה אלגרבייה- שכונה צפון מזרחית
354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות:

האתר מהווה חלק ממרחב פתוח ערכי המשמש כמסדרון אקולוגי המקשר בין השומרון לשרון. האזור הצפוני של האתר הינו חלק חשוב בצוואר בקבוק במסדרון האקולוגי, הנמצא בין העיר באקה אל-גרבייה לקיבוץ מצר.

נגישות:

דרך הממשיכה את רחוב מיסרה צמודה לאתר בצידו המזרחי. דרך נוספת עוברת מדרום לאתר. הדרכים נגישות לכל רכב.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

פסולת בשולי האתר. שתי חממות נטושות ושבורות באזור צפון-מערב ובדרום-מערב של האתר. עצמות של בע"ח בשטח החקלאי המערבי. ריכוזים של המין הפולש אמברוסיה מכונסת בשוליים הדרומיים של האתר.

המלצות:

שימור שטח הבתה העשבונית הטבעית, הערכית והחשובה, בהיותה חלק מצוואר בקבוק במסדרון אקולוגי, והגנה על השטח ממפגעים שונים.

יש לדאוג לצמצום השפעות השוליים של השכונה המתוכננת ולקבל הנחיות מאקולוג לצורך מזעור הפגיעה בשטח הטבעי, למשל שימוש בתאורה המפחיתה זיהום אור. מומלץ ליצור אזור חיץ אקסטנסיבי בין השטח הבנוי לשטח הפתוח. פינוי הפסולת והגרואטאות וטיפול בצמחייה הפולשת.

בעלי חיים:

האתר ובעיקר שטח הבתה העשבונית, מהווה בית גידול ערכי וחשוב לבעלי חיים רבים, בהם: עופות, דו-חיים, זוחלים, יונקים ועטלפים, אשר תועדו במהלך הסקר. שטח זה מהווה צוואר בקבוק צר, בין באקה אל-גרבייה ומצר, במסדרון האקולוגי, המשמש למעבר של בעלי החיים השונים בין כתמי היערות וכתמי הבתה הטבעיים הבודדים אשר נותרו במרחב.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 15

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

קרפדה ירוקה, אשף מצוי, עטלפון לבן-שוליים

צומח:

השטח הצפוני הינו בתה עשבונית צפופה בשלטון זקנן שעיר וקיפודן מצוי עם פריחה של מיני גיאופיטים שונים, חלקם מוגנים. השטח הדרומי הוא שטח חקלאי פתוח של גידולי שדה. חלק מהשטח נטוש ומכוסה בצמחייה עשבונית חד-שנתית צפופה. בשולי האתר ישנם מיני צמחיית מעזבות. בשוליים הדרומיים ישנו מקבץ של המין הפולש אמברוסיה מכונסת.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 41

סה"כ מיני צומח פולשים: 1

מינים מיוחדים:

דבורנית דינסמור, כלנית מצויה, קיפודן מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי ד'אהר 2 - ואדי ظاهر 2

רשימת מיני צומח

אתר מס' 7

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אמברוסיה מכונסת	<i>Ambrosia confertiflora</i>		פולש	עשבוני רב-שנתי
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
בוצין מפורץ	<i>Verbascum sinuatum</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
בקייה מצויה	<i>Vicia peregrina</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
בקיית כלאיים	<i>Vicia hybrida</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גרניון גזור	<i>Geranium dissectum</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
דבורנית דינסמור	<i>Ophrys umbilicata</i>	מצוי	מוגן	גיאופיט
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חד-שפה מצוי	<i>Ajuga chamaepitys</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלבולב מצוי	<i>Euphorbia peplus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טוריים מצויים	<i>Diplotaxis erucoides</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
כלנית מצויה	<i>Anemone coronaria</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
כתמה עבת-שורשים	<i>Leontodon tuberosus</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
כתרון ב.מ.	<i>Coronilla</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
לחך בלוטי	<i>Plantago afra</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מוצית קוצנית	<i>Pallenis spinosa</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
מסרק מזרחי	<i>Scandix verna</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה מצוי	<i>Erodium moschatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרווה מלבינה	<i>Salvia samuelssonii</i>	תדיר		עשבוני רב-שנתי
נורית המלל	<i>Ranunculus scandicus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ניסנית דו-קרנית	<i>Crepis sancta</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
נץ-חלב צרפתי	<i>Ornithogalum narbonense</i>	מצוי		גיאופיט
עשן צפוף	<i>Fumaria densiflora</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
פיקוס השדרות	<i>Ficus palmata</i>			עץ
פרג אגסי	<i>Papaver umbonatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי ד'אהר 2 - ואדי ظاهر 2

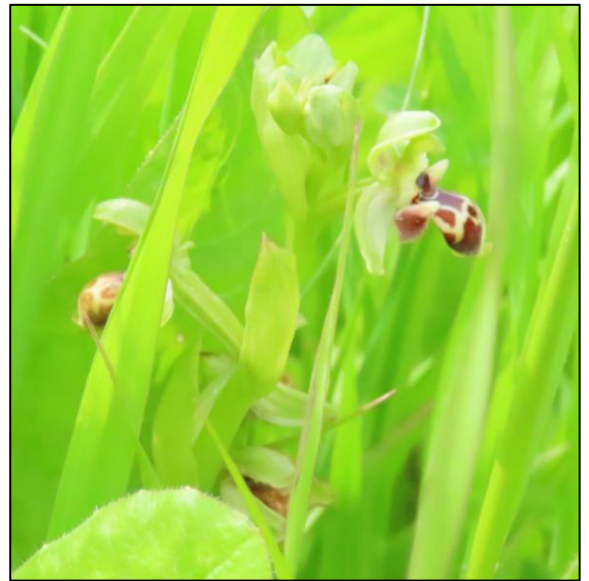
רשימת מיני צומח

אתר מס' 7

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ		קקטוס
צהרון מצוי	<i>Moraea sisyrinchium</i>	נפוץ		גיאופיט
ציפורני-חתול מצויות	<i>Calendula arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ציפורנית מגוונת	<i>Silene colorata</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קחווני ב.מ.	<i>Anthemis</i>			עשבוני חד-שנתי
קיפודן מצוי	<i>Echinops adenocaulos</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני רב-שנתי
שום משולש	<i>Allium neapolitanum</i>	מצוי		גיאופיט
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן כוכבני	<i>Trifolium stellatum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

תלתן כוכבני. צילום: ניר קרינצה

דבורנית דינסמור. צילום: שחר גפר

ארבע-כנפות מצויות. צילום: נעם זורק

מסרק מזרחי. צילום: ניר קרינצה

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
אנפית בקר	<i>Bubulcis ibis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
בז מצוי	<i>Falco tinnunculus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
גיבתון עירוני	<i>Emberiza calandra</i>	מקיץ, חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עירוני מצויץ	<i>Galerida cristata</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
קאק	<i>Corvus monedula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

גיבתון עירוני. צילום: אורן באום

אנפית בקר. צילום: שחר גפר

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי ד'אהר 2 - وادي ظاهر ٢

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 7

זוחלים ודו-חיים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חומט מנומר	<i>Eumeces schneideri</i>	לא בסיכון (LC)
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)
קרפדה ירוקה	<i>Bufotes viridis</i>	בסכנת הכחדה (EN)
שממית בתים	<i>Hemidactylus turcicus</i>	לא בסיכון (LC)

יונקים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
תן זהוב*	<i>Canis aureus</i>	לא בסיכון (LC)

* מקור: BioGIS

עטלפים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
אשף מצוי	<i>Tadarida teniotis</i>	קרוב לסיכון (NT)
עטלף פירות מצוי	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	לא בסיכון (LC)
עטלפון לבן-שוליים	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	קרוב לסיכון (NT)

חומט מנומר. צילום: עקיבא טופר

פרט צעיר של קרפדה ירוקה. צילום: עקיבא טופר

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אבו כביר أبو كبير - אלמרג'ה ومرجة الغزلان

אתר מס' 8

מיקום: צפון-מזרח העיר, בשכונות מרג'ת אלע'וזלאן ואבו כביר.

שטח: 311 דונם.

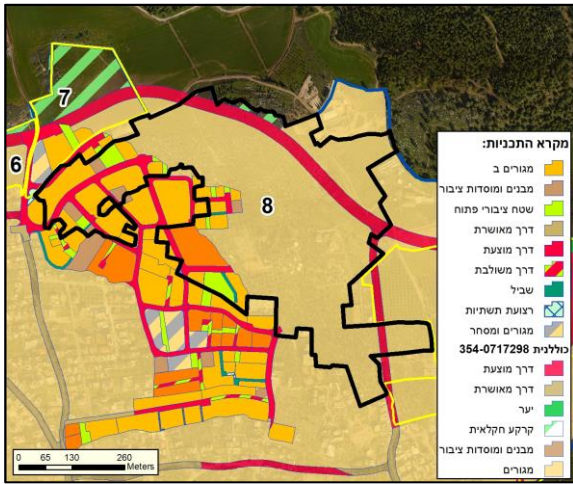
נ"צ: 204940/704283

אפיון השטח:

גבעה המגיעה עד לגובה של כ-110 מטרים בשיפוע משתנה. המדרון הצפוני מאופיין בטרשים ובבתה עשבונית עם שיחים ובני שיח, בשלטון זקנן שער ואשחר ארץ-ישראלי. הבתה מאופיינת בפריחה עשירה ומגוונת של עשבוניים וגיאופיטים. המדרון המזרחי הינו טרשים המכוסים בצמחייה עשבונית צפופה בשלטון חרדל לבן, חלמית גדולה וגדילן מצוי. בשטח זה מצויים ממצאים ארכיאולוגים בהם גתות עתיקות. האזור המערבי והדרומי הינם טרשים עם כרמי זיתים, חלקם מטופלים וחלקם עם צמחייה טבעית. השטחים הצמודים לאתר מצפון מהווים חלק מצוואר בקבוק במסדרון אקולוגי.

מצב תכנוני:

354-0791665 - באקה אלגרבייה- שכונה צפון מזרחית

354-1004332 - באקה - שכונת מרג' אלגוזלאן

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות:

שטחי הבתה הנמצאים בחלק הצפוני והמזרחי של האתר מהווים חלק ממרחב טבעי, פתוח וערכי אקולוגית. מרחב זה מהווה מסדרון אקולוגי חשוב, הכולל בתוכו גם את יער מצר הסמוך. השטח הנמצא מצפון לאתר הינו צוואר בקבוק במסדרון האקולוגי.

נגישות:

דרך עפר נגישה לרכבים עוברת בצמוד לאתר מצפון וממזרח. רחוב אלסחאבה עובר בין כרמי הזיתים בדרום.

מוסדות חינוך ותרבות:

חוות אבו ג'מיל - חווה אקולוגית חינוכית פרטית, המשמשת כמוקד לימודי מורשת וחינוך סביבתי לבתי ספר וגנים.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: גתות וחציבות.

מפגעים:

ערימות פסולת והימצאות מיני צומח פולשים בעיקר בשולי האתר.

המלצות:

שימור העצים המקומיים וכתמי הבתה האיכותיים, בפרט באזורים בהם יש ריכוזי פריחה של מינים אדומים, מיוחדים וגיאופיטים ושילובם בתכניות הפיתוח המתוכננות. הנוף הטבעי, מוקדי הפריחה והממצאים הארכיאולוגיים יכולים להוות מוקד משיכה עבור התושבים. מומלץ להיעזר באקולוג בתהליך התכנון לקבלת הנחיות לצמצום הפגיעה בשטחים הטבעיים הערכיים. פינוי הפסולת וטיפול בצמחייה הפולשת.

בעלי חיים:

האתר מהווה בית גידול איכותי, ערכי וחשוב במיוחד עבור בעלי חיים רבים. כיסוי רחב של צמחייה מאפשר הזדמנויות מגוונות למסתור, קינון ושיחור מזון איכותיים עבור מיני ציפורים שונות. באתר נצפה שליו נודד, ציפור הנמצאת בסכנת הכחדה חמורה. האופי הטרשי של השטח והצמחייה הסבוכה מאפשרים מקומות מסתור רבים גם עבור מיני זוחלים. באתר נצפו פרט בוגר ופרט צעיר של צב יבשה מצוי. אוכלוסיית הצבים הולכת מצטמצמת בעשורים האחרונים בשל אובדן וקיטוע בתי הגידול הטבעיים בו הם חיים, והוא מוגדר בסיכון (עתידו בסכנה) גם בישראל וגם בעולם.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 28

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 1

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

עלווית לבנת-בטן, שליו נודד, צב יבשה מצוי, אשף מצוי, עטלפון לבן-שוליים

צומח:

האזור הצפוני הינו בתה עשבונית עם שיחים ובני שיח, בשלטון זקנן שעיר ואשחר ארץ-ישראלי. הבתה מאופיינת בפריחה עשירה ומגוונת, בהם גם מיני צומח ייחודיים וגיאופיטים שונים. בשטח הבתה נצפה המין האדום והנדיר מאוד היפוכריס קירח. באזור המזרחי ישנה צמחייה עשבונית צפופה, בעיקר חד-שנתית, בשלטון חרדל לבן, חלמית גדולה וגדילן מצוי. האזור המערבי והדרומי הינם כרמי זיתים, חלקם מטופלים וחלקם מטופלים חלקית עם צמחייה עשבונית חד-שנתית.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 79

סה"כ מיני צומח פולשים: 2

מינים מיוחדים:

היפוכריס קירח, אלה ארץ-ישראלית, אלון התבור, כלנית מצויה, נורית אסיה, רקפת מצויה, עכנאי יהודה, קיפודן מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אבו כביר أبو كبير - אלמרג'ה ومرجة الغزلان

רשימת מיני צומח

אתר מס' 8

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אורן קפריסאי	<i>Pinus brutia</i>			עץ
איסטיס מצוי	<i>Isatis lusitanica</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אלה ארץ-ישראלית	<i>Pistacia palaestina</i>	נפוץ	מוגן	עץ
אלון התבור	<i>Quercus ithaburensis</i>	מצוי	מוגן	עץ
אלית המפרק	<i>Corynephorus articulatus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
אלת המסטיק	<i>Pistacia lentiscus</i>	נפוץ		שיח
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת משוזרת	<i>Medicago ciliaris</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
אספסת עדשתית	<i>Medicago orbicularis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אספרג החורש	<i>Asparagus aphyllus</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
אפזרית ב.מ.	<i>Spergularia</i>			
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
אשחר ארץ-ישראלי	<i>Rhamnus lycioides</i>	מצוי		שיח
בן-סירה מיובל	<i>Sanguisorba minor</i>	תדיר		עשבוני רב-שנתי
בקייט כלאיים	<i>Vicia hybrida</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גרגרנית ירושלים	<i>Trigonella hierosolymitana</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
גרניון עגול	<i>Geranium rotundifolium</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
גרניון רך	<i>Geranium molle</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
דבקה זיפנית	<i>Galium aparine</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דגנין בירותי	<i>Rostraria smyrnacea</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דמומית קטנת-פרי	<i>Adonis microcarpa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
היפוכריס קירח	<i>Hypochaeris glabra</i>	נדיר מאוד	קרוב לסיכון (NT), מוגן	עשבוני חד-שנתי
זוטה לבנה	<i>Micromeria fruticosa</i>	תדיר		בן-שיח
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זערורית קטנת-פרי	<i>Telmissa microcarpa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זקנן שער	<i>Hyparrhenia hirta</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חד-שפה מצוי	<i>Ajuga chamaepitys</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חטמית עין-הפרה	<i>Alcea acaulis</i>	מצוי		בן-שיח
חבלוב השמש	<i>Euphorbia helioscopia</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אבו כביר أبو كبير - אלמרג'ה ومرجة الغزلان

שימת מיני צומח

אתר מס' 8

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
חבלוב פעוט	<i>Euphorbia chamaepeplus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלמית גדולה	<i>Malva sylvestris</i>	תדיר		עשבוני רב-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טופח גדול	<i>Lathyrus ochrus</i>	מצוי		מטפס חד-שנתי
טופח ירושלים	<i>Lathyrus hierosolymitanus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
כוכבן מצוי	<i>Rhagadiolus stellatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כלנית מצויה	<i>Anemone coronaria</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
כתלה חריפה	<i>Chiliadenus iphionoides</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
כתמה עבת-שורשים	<i>Leontodon tuberosus</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
לוטוס מצוי	<i>Lotus peregrinus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
לשון-פר סמורה	<i>Anchusa strigosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
מסרק מזרחי	<i>Scandix verna</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מצלתיים מצויות	<i>Biscutella didyma</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה גדול	<i>Erodium gruinum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמיתי	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה מצוי	<i>Erodium moschatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
משערת זהובה	<i>Lamarckia aurea</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
נורית אסיה	<i>Ranunculus asiaticus</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
סביון אביבי	<i>Senecio leucanthemifolius subsp. Vernalis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סולנום שעיר	<i>Solanum villosum</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
עירית גדולה	<i>Asphodelus ramosus</i>	נפוץ		גיאופיט
עכנאי יהודה	<i>Echium judaeum</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני חד-שנתי
צהרון מצוי	<i>Moraea sisyrinchium</i>	נפוץ		גיאופיט
ציבורת ההרים	<i>Dactylis glomerata</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
ציפורני-חתול מצויות	<i>Calendula arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ציפורנית מגוונת	<i>Silene colorata</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ציפורנית מצרית	<i>Silene aegyptiaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קחוון מצוי	<i>Anthemis pseudocotula</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קחונית מצויה	<i>Ormenis mixta</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אבו כביר أبو كبير - אלמרג'ה ومرجة الغزلان

רשימת מיני צומח

אתר מס' 8

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
קייצת מסולסלת	<i>Conyza bonariensis</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
קיסוסית קוצנית	<i>Smilax aspera</i>	נפוץ		מטפס רב-שנתי
קיפודן מצוי	<i>Echinops adenocaulos</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני רב-שנתי
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח
קרדה מכסיפה	<i>Carduus argentatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
רקפת מצויה	<i>Cyclamen persicum</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
שום משולש	<i>Allium neapolitanum</i>	מצוי		גיאופיט
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שלוחית קירחת	<i>Erucaria hispanica</i>	תדיר		עשבוני רב-שנתי
שעורת התבור	<i>Hordeum spontaneum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שקד מצוי	<i>Amygdalus communis</i>	מצוי		עץ
שרביטן מצוי	<i>Ephedra foeminea</i>	מצוי		שיח מטפס
ששית מצויה	<i>Sherardia arvensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן חקלאי	<i>Trifolium campestre</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן כוכבני	<i>Trifolium stellatum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
תלתן תריסני	<i>Trifolium clypeatum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

תלתן חקלאי. צילום: ניר קרינצה

פריחה אביבית: רקפת מצויה, מסרק מזרחי וכלנית מצויה. צילום: שחר גפר

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אבו כביר أبو كبير - אלמרג'ה ومرجة الغزلان

רשימת מיני צומח

אתר מס' 8

מקור-חסידה גדול, אספסת מצויה ומסרק מזרחי. צילום: ניר קרינצה

דמומית קטנת-פרי ומסרק מזרחי. צילום: שחר גפר

אספסת מצויה. צילום: שחר גפר

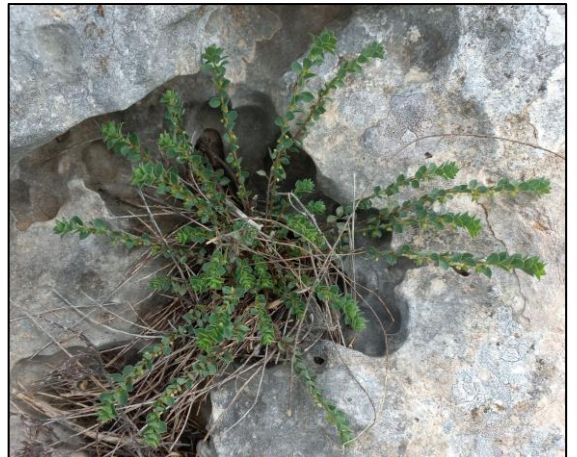
ששית מצויה. צילום: ניר קרינצה

ציפורנית מגוונת. צילום: שחר גפר

נורית אסיה. צילום: שחר גפר

שלוחית קירחת. צילום: ניר קרינצה

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אבו כביר أبو كبير - אלמרג'ה ومرجة الغزلان

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 8

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
בז מצוי	<i>Falco tinnunculus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דוחל שחור-גרונ	<i>Saxicola rubicola</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
יונת ענק	<i>Columba palumbus</i>	חורף	לא הוערך (NE)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
כרוון מצוי	<i>Burhinus oediconemus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי שחור-ראש	<i>Curruca melanocephala</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סיס חומות	<i>Apus apus</i>	מקיץ, חולף	מידע חסר (DD)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עלווית לבנת-בטן	<i>Phylloscopus orientalis</i>	מקיץ, חולף	קרוב לסיכון (NE)
עפרוני מצויץ	<i>Galerida cristata</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פפיון שדות	<i>Anthus prayensis</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פרוש מצוי	<i>Fringilla coelebs</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צופית בוהקת	<i>Cynnyris osea</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
קאק	<i>Corvus monedula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שלדג לבן-חזה	<i>Halcyon smyrensis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שליו נודד	<i>Coturnix coturnix</i>	מקיץ, חולף	בסכנת הכחדה חמורה (CR)
תוכי נזירי	<i>Myiopsitta monachus</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)

בז מצוי בציד. צילום: אורן באום

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אבו כביר أبو كبير - אלמרג'יה ومرجة الغزلان

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 8

דחל שחור-גרון. צילום: אורן באום

בולבול צהוב-שת (ממושקף) על אלה ארץ-ישראלית. צילום: אורן באום

פשוש על אשחר ארץ-ישראלי. צילום: אורן באום

קן עורבים באלון תבור. צילום: אורן באום

עלוויית לבנת-בטן באלון תבור. צילום: אורן באום

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אבו כביר أبو كبير - אלמרג'ה ومرجة الغزلان

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 8

זוחלים ודו-חיים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)
מניפנית מצויה	<i>Ptyodactylus guttatus</i>	לא בסיכון (LC)
נחושית עינונית	<i>Chalcides ocellatus</i>	לא בסיכון (LC)
צב יבשה מצוי	<i>Testudo graeca</i>	עתידו בסכנה (VU)

עטלפים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
אשף מצוי	<i>Tadarida teniotis</i>	קרוב לסיכון (NE)
עטלף פירות מצוי	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	לא בסיכון (LC)
עטלפון לבן-שוליים	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	קרוב לסיכון (NE)

פרט צעיר של צב יבשה מצוי. צילום: שחר גפר

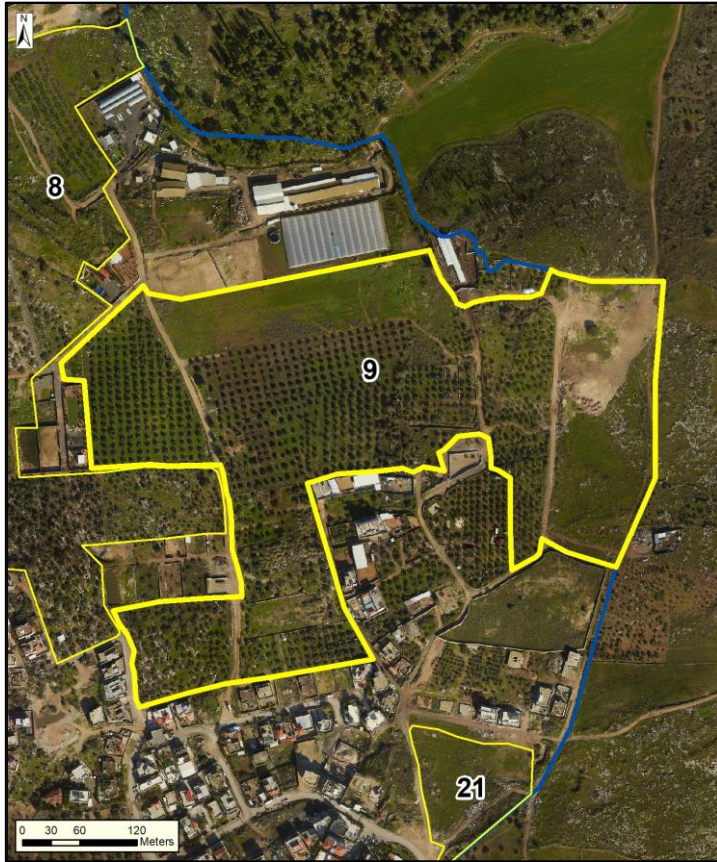

ממצאים ארכיאולוגיים: גתות וחציבות עתיקות באתר. צילום: אורן באום

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אלח'לה ח'לה - אבו כביר أبو كبير

אתר מס' 9

מיקום: צפון-מזרח העיר, בשכונת אבו כביר.

שטח: 161 דונם.

נ"צ: 205535/704061

אפיון השטח:

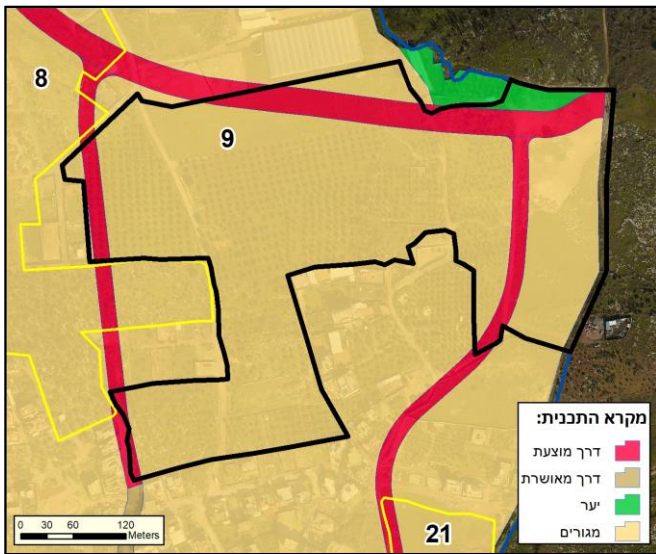
כרמי זיתים מטופלים ומטופלים חלקית עם צמחייה עשבונית חד-שנתית. האזור הצפוני הינו שטחים חקלאיים מגודרים יחד עם שטחי בור עם צמחיית מעזבות בשלטון חרדל לבן. באזור המזרחי של האתר ישנו משאר חשוב של עצי אלון תבור יחד עם מספר עצי אלון תבור גדולים מפוזרים בכרמי הזיתים. האזור הצפון-מזרחי הינו שטח מופר אשר במרכזו נמצא עץ אלון תבור עתיק ומרשים במיוחד.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אלח'לה ח'לה - אבו כביר أبو كبير

אתר מס' 9

מצב תכנוני:

תכנית מתאר כוללת באקה אל-גרבייה 0717298-0354

קישוריות:

השטחים הנמצאים ממזרח ומצפון-מזרח לאתר הינם מרחבים טבעיים פתוחים המהווים חלק ממסדרון אקולוגי חשוב המקשר בין השומרון לשרון.

נגישות:

דרך עפר נגישה לרכבים עוברת בחלקו המערבי של האתר. דרך עפר נוספת חוצה את האתר בחלקו הצפוני.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

ערימת פסולת גדולה במפגש בין דרכי העפר. פסולת מפוזרת ומקבצים של המין הפולש אמברוסיה מכונסת נמצאים לאורך דרך העפר הראשית. חלק מכרמי הזיתים והשטחים החקלאיים מגודרים.

המלצות:

שימור משארי עצי אלון התבור, להם ערך ייחודי אקולוגי והיסטורי. באתר עץ אלון תבור עתיק וגדול במיוחד היכול לשמש כאתר טבע עירוני ולהוות מוקד לפעילות נופש ופנאי עבור התושבים. קידום אתר הטבע יכלול הנגשת האתר עם שבילי הליכה מסומנים ומסודרים, הצבת ספסלים ונקודות ישיבה, ושחילת צמחיית בר מקומית. פינוי הפסולת והגרוטאות וטיפול בצמחייה פולשת.

צומח:

מרבית שטח האתר הינו כרמי זיתים ברמת טיפול משתנה מבחינת צומח עשבוני. בחלק מהכרמים צמחייה עשבונית חד-שנתית צפופה ומגוונת. באזור הצפוני צמחייה עשבונית חד-שנתית, בעיקר של מיני צמחיית מעזבות בשלטון חרדל לבן. באתר משארים של עצי אלון תבור עתיקים, גדולים וחשובים. באזור הצפון-מזרחי ישנו עץ אלון תבור עתיק, גדול ומרשים במיוחד.

בעלי חיים:

עצי אלון התבור באתר חשובים מאוד עבור מיני ציפורים שונות ומספקים עבורם מזון ומקום לקינון, מסתור ומנוחה. עלווית לבנת-בטן וירגזי מצוי נצפו ניזונים מעצי אלון התבור שהיו בשלבי בלוט ופריחה על ידי אכילת ניצנים, אכילת אבקת פריחה ובציד חרקים הנמשכים לפריחה. ירגזי מצוי משתמש בעצי אלון התבור גם למטרת קינון בחללים בגזע.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 26

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 1

סה"כ מיני צומח מקומיים: 68

סה"כ מיני צומח פולשים: 1

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

סבכי קוצים, עלווית החורף

מינים מיוחדים:

אלון התבור, אשל הפרקים, כלנית מצויה, שיזף מצוי, קיפודן מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אלח'לה ח'לה - אבו כביר أبو كبير

רשימת מיני צומח

אתר מס' 9

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
איסטיס מצוי	<i>Isatis lusitanica</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
איקליפטוס המקור	<i>Eucalyptus camaldulensis</i>	נפוץ		עץ
אלון התבור	<i>Quercus ithaburensis</i>	מצוי	מוגן	עץ
אמברוסיה מכונסת	<i>Ambrosia confertiflora</i>		פולש	עשבוני רב-שנתי
אמיתה קיצית	<i>Ammi visnaga</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת עדשתית	<i>Medicago orbicularis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אספרג החורש	<i>Asparagus aphyllus</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
אשל הפרקים	<i>Tamarix aphylla</i>	מצוי	מוגן	עץ
בקייה צרפתית	<i>Vicia narbonensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
בקייה תרבותית	<i>Vicia sativa</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
בקיית כלאיים	<i>Vicia hybrida</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברומית ספרדית	<i>Bromus madritensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברקן סורי	<i>Notobasis syriaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גרניון עגול	<i>Geranium rotundifolium</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דבקה זיפנית	<i>Galium aparine</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דבשה מחורצת	<i>Melilotus sulcatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דלעת-נחש סורית	<i>Bryonia syriaca</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
זון אשון	<i>Lolium rigidum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זערורית קטנת-פרי	<i>Telmisa microcarpa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זקנן שעיר	<i>Hyparrhenia hirta</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלבלוב השמש	<i>Euphorbia helioscopia</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלמית גדולה	<i>Malva sylvestris</i>	תדיר		עשבוני רב-שנתי
חלמית קטנת-פרחים	<i>Malva parviflora</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טופח ירושלים	<i>Lathyrus hierosolymitanus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אלח'לה خلة - أبو كبير كبير

רשימת מיני צומח

אתר מס' 9

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
ילקוט הרועים	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כוכבן מצוי	<i>Rhagadiolus stellatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כלנית מצויה	<i>Anemone coronaria</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
כתלה חריפה	<i>Chiliadenus iphionoides</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
כתמה עבת-שורשים	<i>Leontodon tuberosus</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
בתרון ב.מ.	<i>Coronilla</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
לוטוס מצוי	<i>Lotus peregrinus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
לשון-פר סמורה	<i>Anchusa strigosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
מסרק מזרחי	<i>Scandix verna</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה גדול	<i>Erodium gruinum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה גזור	<i>Erodium cicutarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמית	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרור הגינות	<i>Sonchus oleraceus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
משערת זהובה	<i>Lamarckia aurea</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
נורית המלל	<i>Ranunculus scandicinus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ניסנית דו-קרנית	<i>Crepis sancta</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סביון אביבי	<i>Senecio leucanthemifolius subsp. Vernalis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סרפד הכדורים	<i>Urtica pilulifera</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
עשן מטפס	<i>Fumaria capreolata</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
פרג אגסי	<i>Papaver umbonatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
פשתה שעירה	<i>Linum pubescens</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ		קקטוס
ציפורני-חתול מצויות	<i>Calendula arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
צבון מצוי	<i>Raphanus raphanistrum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
קחווץ מצוי	<i>Anthemis pseudocotula</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קיסוסית קוצנית	<i>Smilax aspera</i>	נפוץ		מטפס רב-שנתי
קיפודן מצוי	<i>Echinops adenocaulos</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני רב-שנתי
קרדה מכסיפה	<i>Carduus argentatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שיזף מצוי	<i>Ziziphus spina-christi</i>	נפוץ	מוגן	עץ

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אלח'לה ח'לה - אבו כביר أبو كبير

רשימת מיני צומח

אתר מס' 9

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
שלח ספרדי	<i>Erucaria hispanica</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
תלתן הקצף	<i>Trifolium spumosum</i>	תדיר	עשבוני חד-שנתי	
תלתן כובבני	<i>Trifolium stellatum</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
תלתן תריסני	<i>Trifolium clypeatum</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	

לשון-פר סמורה. צילום: ניר קרינצה

כלנית מצויה. צילום: ניר קרינצה

משערת זהובה. צילום: ניר קרינצה

דלעת נחש סורית. צילום: ניר קרינצה

תלתן תריסני. צילום: ניר קרינצה

עץ אלון תבור גדול ועתיק. צילום: נועה וינברגר כהן

משאר של עצי אלון תבור. צילום: נועה וינברגר כהן

עצי אלון תבור עתיקים בכרמי הזיתים. צילום: נועה וינברגר כהן

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

אלח'לה خلة - أبو كبير أبو كبير

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 9

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
אנפית בקר	<i>Bubulcis ibis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ברכיה	<i>Anas platyrhynchos</i>	חורף, יציב	לא בסיכון (LC)
דאה שחורת-כתף	<i>Elanus caeruleus</i>	יציב	לא הוערך (NE)
דוחל שחור-גרון	<i>Saxicola rubicola</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
חוגלת סלעים	<i>Alectoris chukar</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
חורפי	<i>Spinus spinus</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
יונת הבית	<i>Columba livia</i>	יציב, פליט תרבות	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ירקון	<i>Chloris chloris</i>	חורף, יציב	לא בסיכון (LC)
מיינה מצויה	<i>Acridotheres tristis</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי קוצים	<i>Curruca communis</i>	מקיץ, חולף	קרוב לסיכון (NT)
סבכי שחור-כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	מקיץ, חורף, חולף	מידע חסר (DD)
סבכי שחור-ראש	<i>Curruca melanocephala</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עלווית החורף	<i>Phylloscopus collybita</i>	מקיץ, חורף, חולף	עתידו בסכנה (VU)
פפיון שדות	<i>Anthus prayensis</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פרוש מצוי	<i>Fringilla coelebs</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שחרור	<i>Turdus merula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
תור צווארון	<i>Streptopelia decaocto</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

זוחלים ודו-חיים		
שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חומט מנומר	<i>Eumeces schneideri</i>	לא בסיכון (LC)
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)
עינחש עדינה	<i>Ophisops elegans</i>	לא בסיכון (LC)

אנפית בקר. צילום: אורן באום

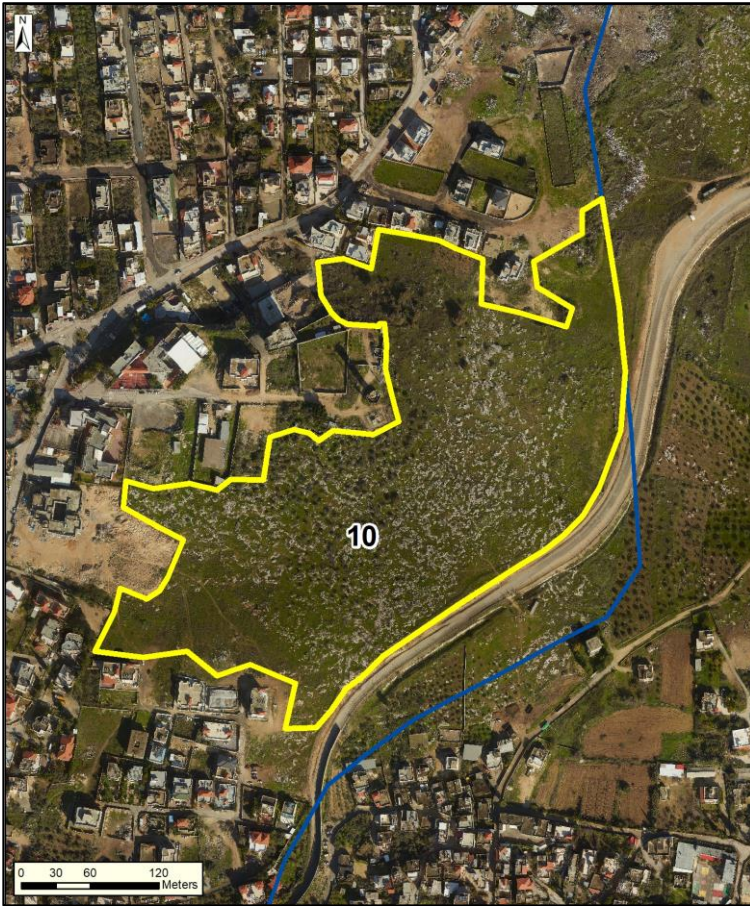
ירקון בעץ זית. צילום: אורן באום

ירגזי מצוי בעץ אלון תבור. צילום: אורן באום

חוגלת סלעים. צילום: אורן באום

מיקום: במזרח העיר, בשכונת אלג'באל.

שטח: 100 דונם.

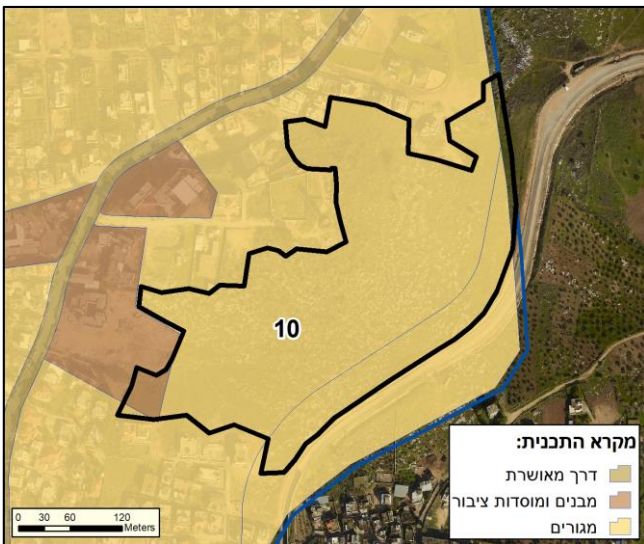
נ"צ: 205359/702871

אפיון השטח:

גבעה המגיעה עד לגובה של כ-120 מטרים.

הגבעה מתאפיינת בבתה עשבונית עם שיחים ובני שיח ופריחה עשירה ומגוונת של מיני צומח ייחודיים, נדירים וגיאופיטים. באתר נטועים עצי זית ועצי שקד מצוי. באזור הצפוני ישנם עצי אלון תבור עתיקים.

מצב תכנוני:

תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה 0717298-354

קישוריות:

האתר נמצא בין העיר באקה אל-גרבייה לגדר ההפרדה. האזור הצפון-מזרחי מתחבר על ידי רצועה צרה מאוד אל שטח פתוח וטבעי המשתרע ממזרח לעיר, לאורך גדר ההפרדה.

נגישות:

חנייה במגרשי החנייה של בתי הספר ברחובות אלמעסרה ואלג'אבל. כניסה לאתר דרך שביל הליכה רגלי.

מוסדות חינוך ותרבות:

ביה"ס יסודי אלשאפעי, ביה"ס אלרחמה, גני ילדים רבים.

תשתית קולטת קהל:

שביל הליכה רגלי בחלק הדרומי של האתר.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

פסולת וגרוטאות זרוקות בעיקר בשוליים של האתר. באזור מגדל המים ערימות גדולות של פסולת עם פגרים של בעלי חיים. בחלק מהאתר מצויות גדרות תיל חלודות ושבורות.

המלצות:

שימור כאתר טבע עירוני קהילתי הנמצא בקרבת בתי ספר וגני ילדים. השימור יתמקד בכתמי הבתה האיכותיים בהם יש ריכוזי פריחה של מינים ייחודיים, נדירים וגיאופיטים, ושמירה והגנה על עצי אלון התבור העתיקים. פיתוח מערכי חינוך וביתנות חוץ לעידוד שמירה על ערכי הטבע באתר ועל איכות הסביבה. פינוי הפסולת, הגרוטאות וגופות בעלי החיים. פירוק והוצאת גדר התיל מהאתר המהווה סכנה בטיחותית לאדם ולבעלי החיים.

צומח:

בתה עם צמחייה עשבונית צפופה וגבוהה, עם שיחים ובני שיח. הבתה מאופיינת בפריחה עשירה ומגוונת, בהם גם מיני צומח ייחודיים ונדירים. באתר נטועים עצי זית ועצי שקד מצוי. באזור הצפוני ישנם עצי אלון תבור עתיקים.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 82

סה"כ מיני צומח פולשים: 0

מינים מיוחדים:

אספסת בלאנש, אספסת הגליל, אזוב מצוי, אלה ארץ-ישראלית, אלון התבור, דרדר כחול, לבנה רפואית, רקפת מצויה, עכנאי יהודה, קיפודן מצוי

בעלי חיים:

האתר מהווה בית גידול איכותי, ערכי וחשוב עבור בעלי חיים רבים. כיסוי רחב של צמחייה מאפשר הזדמנויות מגוונות ואיכותיות למסתור, קינון ושיחור מזון עבור מיני ציפורים שונות. באתר נצפה שליו נודד הנמצא בסכנת הכחדה חמורה. ציפור זו חולפת ודוגרת נדירה אשר מסתווה היטב בצמחייה עשבונית גבוהה. האופי הטרשי של השטח והצמחייה הסבוכה מאפשרים מקומות מסתור רבים גם עבור מיני זוחלים. בשטחים הפתוחים הקרובים לאתר נראו פרטים של שועל מצוי.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 22

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 1

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

שליו נודד

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזוב מצוי	<i>Majorana syriaca</i>	נפוץ	מוגן	בן-שיח
איסטיס מצוי	<i>Isatis lusitanica</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אלה ארץ-ישראלית	<i>Pistacia palaestina</i>	נפוץ	מוגן	עץ
אלון התבור	<i>Quercus ithaburensis</i>	מצוי	מוגן	עץ
אספסת אשונה	<i>Medicago rigidula</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת בלאנש	<i>Medicago blancheana</i>	נדיר		עשבוני חד-שנתי
אספסת הגליל	<i>Medicago granadensis</i>	נדיר		עשבוני חד-שנתי
אספסת הכתרים	<i>Medicago coronata</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת עדשתית	<i>Medicago orbicularis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אספרג החורש	<i>Asparagus aphyllus</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
ארכובית הציפורים	<i>Polygonum arenastrum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אשחר ארץ-ישראלי	<i>Rhamnus lycioides</i>	מצוי		שיח
בקייה ארץ-ישראלית	<i>Vicia palaestina</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברומית המטאטא	<i>Bromus scoparius</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברקן סורי	<i>Notobasis syriaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גזיר מזיק	<i>Torilis arvensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
גזר קיפח	<i>Daucus carota</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
גרניון עגול	<i>Geranium rotundifolium</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דגנין מצוי	<i>Rostraria cristata</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
דוחן ב.מ.	<i>Panicum</i>			
דרדית מצויה	<i>Crupina crupinastrum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דרדר כחול	<i>Centaurea cyanooides</i>	מצוי	אנדמי, מוגן	עשבוני חד-שנתי
זוטה לבנה	<i>Micromeria fruticosa</i>	תדיר		בן-שיח
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-עקרב שיכני	<i>Scorpiurus muricatus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
זנב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זערורית קטנת-פרי	<i>Telmisa microcarpa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זקן-תיש ארוך	<i>Tragopogon coelesyriacus</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
זקן שער	<i>Hyparrhenia hirta</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חד-שפה מצוי	<i>Ajuga chamaepitys</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי

רשימת מיני צומח

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלבלוב השמש	<i>Euphorbia helioscopia</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלמית גדולה	<i>Malva sylvestris</i>	תדיר		עשבוני רב-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חמצה שסועה	<i>Cicer judaicum</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טוריים מצויים	<i>Diplotaxis eruroides</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
כמנון כרתי	<i>Pimpinella cretica</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כרבולת מצויה	<i>Onobrychis squarrosa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
כתמה עבת-שורשים	<i>Leontodon tuberosus</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
לבנה רפואי	<i>Styrax officinalis</i>	מצוי	מוגן	עץ
לחך אזמלני	<i>Plantago lanceolata</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
לשון-פר מצרית	<i>Anchusa aegyptiaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
לשון-פר סמורה	<i>Anchusa strigosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
לשישית הצבעים	<i>Chrozophora tinctoria</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מוצית קוצנית	<i>Pallenis spinosa</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
מסרק מזרחי	<i>Scandix verna</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה גדול	<i>Erodium gruinum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמיתי	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה מצוי	<i>Erodium moschatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
משערת זהובה	<i>Lamarckia aurea</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ניסנית זיפנית	<i>Crepis aspera</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עולש מצוי	<i>Cichorium endivia</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עכנאי יהודה	<i>Echium judaeum</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני חד-שנתי
ערבז משובל	<i>Centaurium spicatum</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
פעמונית זיפנית	<i>Campanula strigosa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
פרג אגסי	<i>Papaver umbonatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ציפורנית מגוונת	<i>Silene colorata</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קחווון מצוי	<i>Anthemis pseudocotula</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

רשימת מיני צומח

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
קיסוסית קוצנית	<i>Smilax aspera</i>	נפוץ		מטפס רב-שנתי
קיפודן מצוי	<i>Echinops adenocaulos</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני רב-שנתי
רכפה לבנה	<i>Reseda alba</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
רקפת מצויה	<i>Cyclamen persicum</i>	נפוץ	מוגן	גיאופיט
שברק דביק	<i>Ononis pubescens</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שברק קוצני	<i>Ononis spinosa</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שלח ספרדי	<i>Erucaria hispanica</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שעורת התבור	<i>Hordeum spontaneum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שקד מצוי	<i>Amygdalus communis</i>	מצוי		עץ
שרביטן מצוי	<i>Ephedra foeminea</i>	מצוי		שיח מטפס
תלתן דוקרני	<i>Trifolium scabrum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
תלתן האלמוות	<i>Trifolium argutum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
תלתן הארגמן	<i>Trifolium purpureum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הקצף	<i>Trifolium spumosum</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
תלתן חקלאי	<i>Trifolium campestre</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן לביד	<i>Trifolium tomentosum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן קיפודני	<i>Trifolium lappaceum</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי

עכנאי יהודה. צילום: ניר קרינצה

תלתן האלמוות. צילום: ניר קרינצה

עצי אלון תבור. צילום: נועה וינברגר כהן

חמצה שסוזה ופעמונית זיפנית. צילום: ניר קרינצה

זרדר כחול. צילום: ניר קרינצה

תלתן לביד. צילום: ניר קרינצה

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
גיבתון עפרוני	<i>Emberiza calandra</i>	מקיץ, חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
דוחל שחור-גרון	<i>Saxicola rubicola</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
יונת הבית	<i>Columba livia</i>	יציב, פליט תרבות	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
מיינה מצויה	<i>Acridotheres tristis</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
נקר סורי	<i>Dendrocopus syriaca</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי שחור-כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	מקיץ, חורף, חולף	מידע חסר (DD)
סבכי שחור-ראש	<i>Curruca melanocephala</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סנונית מערות	<i>Cecropis daurica</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עפרוני מצויץ	<i>Galerida cristata</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צוצלת	<i>Streptopelia senegalemsis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
קאק	<i>Corvus monedula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שלו נודד	<i>Coturnix coturnix</i>	מקיץ, חולף	בסכנת הכחדה חמורה (CR)
תור צווארון	<i>Streptopelia decaocto</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

גיבתון עפרוני על אלה ארץ-ישראלית. צילום: אורן באום

רשימות בעלי חיים

זוחלים ודו-חיים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חומט מנומר	<i>Eumeces schneideri</i>	לא בסיכון (LC)
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)
מניפנית מצויה	<i>Ptyodactylus guttatus</i>	לא בסיכון (LC)
עינחש עדינה	<i>Ophisops elegans</i>	לא בסיכון (LC)

יונקים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
שועל מצוי	<i>Vulpes vulpes</i>	לא בסיכון (LC)

עינחש עדינה. צילום: עקיבא טופר

שועל מצוי.

מיקום: בדרום העיר.

בין הרחובות אבו נאר ואל-מוארס.

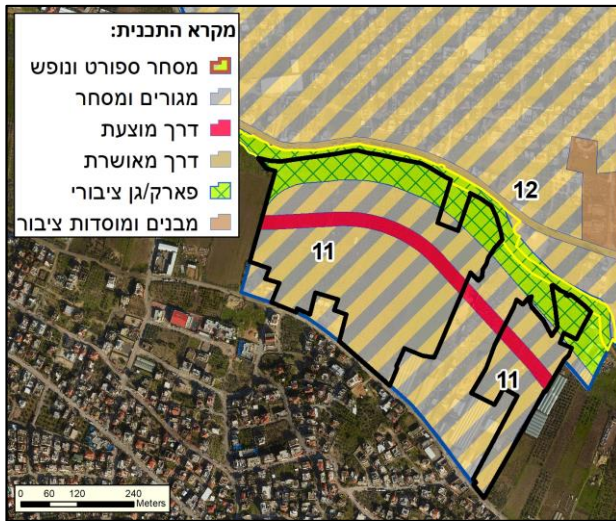
שטח: 202 דונם

נ"צ: 204323/701316

אפיון השטח:

שטחים חקלאיים שונים: כרמי זיתים מטופלים ברמות שונות מבחינת צמחייה עשבונית יחד עם שטחים פתוחים של גידולי שדה, חלקם נטושים, מופרים מאוד ועם מפגעים רבים בשטח, בעיקר בחלק המזרחי.

מצב תכנוני:

תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה
0717298-354 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה
תמ"ל/1093 - ותמל באקה ג'ת

קישוריות:

שטחים חקלאיים פתוחים הצמודים לנחל חדרה ומהווים חלק ממרחב חקלאי הכולל גם חממות ומבנים חקלאיים שונים, המשתרע לאורך הנחל.

נגישות:

הגעה מצפון דרך המשך רחוב מחמוד דרוויש. דרך עפר עוברת במקביל לגבול האתר הצפוני. רחוב אל-מוארס עובר בגבולו הדרומי של האתר.

מוסדות חינוך ותרבות:

ביה"ס עומר אבן אלח'טאב, ביה"ס מקיף אבן אלהייתם, מרכז פיס קהילתי.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

מבנים חקלאיים נטושים, ערימות פסולת גדולות (בניין, חקלאית וביתית) וגרוטאות רבות, יחד עם גופות של בעלי חיים, עודפי עפר ואסבסט הנמצאים בשטח האתר, בעיקר בחלקו המזרחי. באזור זה שטחים רבים מגודרים.

המלצות:

עידוד התושבים לשמירה על כרמי הזיתים ללא ריסוסים ומעבר לממשק חקלאי ללא שימוש בחומרי הדברה, העלולים להישטף ולזהם את נחל חדרה. שימוש בגדרות חיות או גדר רשת המאפשרת מעבר בעלי חיים קטנים. פינוי כלל המפגעים (פסולת, פסדים, אסבסט) משטח האתר לאתרים מוסדרים מתאימים.

צומח:

מרבית השטח מעובד אינטנסיבית. השטח כולל כרמי זיתים מטופלים ברמות שונות, בחלקם צמחייה עשבונית חד-שנתית בצפיפות משתנה, ושטחים חקלאיים פתוחים של גידולי שדה. חלק מהשטחים החקלאיים נטושים ומופרים מאוד עם צמחיית מעזבות ומינים פולשים רבים.

בעלי חיים:

באתר נצפו מספר מינים של ציפורים האופייניים לנחלים ובתי גידול לחים כמו ביצנית שחורת-כתף ונחליאלי לבן (המצוי בסיכון), זאת בשל סמיכות השטחים החקלאיים לנחל חדרה (ואדי נאר). באתר נמצא העטלף נשפון גדות המצוי בסיכון (עתידו בסכנה) בישראל ובעולם.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 26

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 3

סה"כ מיני צומח מקומיים: 63

סה"כ מיני צומח פולשים: 2

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

נחליאלי לבן, נשפון גדות, עטלפון לבן-שוליים

מינים מיוחדים:

דל-קרניים כרמלי, אזוב מצוי, שום גבוה, שיח-אברהם מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזוב מצוי	<i>Majorana syriaca</i>	נפוץ	מוגן	בן-שיח
אמברוסיה מכונסת	<i>Ambrosia confertiflora</i>		פולש	עשבוני רב-שנתי
אמיתה קיצית	<i>Ammi visnaga</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת משוזרת	<i>Medicago ciliaris</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
אספסת עדשתית	<i>Medicago orbicularis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אספרג ארוך-עלים	<i>Asparagus horridus</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
ארכובית שבטבטית	<i>Polygonum equisetiforme</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
בוצין מפורץ	<i>Verbascum sinuatum</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
בקבוקון מקומט	<i>Rapistrum rugosum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
בקייה שעירה	<i>Vicia villosa</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
ברומית זנב-שועל	<i>Bromus alopecuroides</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
ברומית ספרדית	<i>Bromus madritensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברומית עקרה	<i>Bromus sterilis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברקן סורי	<i>Notobasis syriaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גזר קיפח	<i>Daucus carota</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
דבקה זיפנית	<i>Galium aparine</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דבשה מחורצת	<i>Melilotus sulcatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דל-קרניים ברמלי	<i>Tordylium carmeli</i>	תדיר	אנדמי	עשבוני חד-שנתי
דרדר מצוי	<i>Centaurea iberica</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
זון אשון	<i>Lolium rigidum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-עקרב שיכני	<i>Scorpiurus muricatus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
חבלבל השדה	<i>Convolvulus arvensis</i>	נפוץ		מטפס רב-שנתי
חוח עקוד	<i>Scolymus maculatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חומעה יפה	<i>Rumex pulcher</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
חלבולב ארם-צובא	<i>Euphorbia aleppica</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חפורית מוזרה	<i>Phalaris paradoxa</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
חדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טופח גדול	<i>Lathyrus ochrus</i>	מצוי		מטפס חד-שנתי
טוריים מצויים	<i>Diplotaxis erucoides</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
יבליית מצויה	<i>Cynodon dactylon</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
ינבוט השדה	<i>Prosopis farcta</i>	מצוי		בן-שיח
כמנון כרתי	<i>Pimpinella cretica</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כף-אווז האשפות	<i>Chenopodium murale</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
לכיד הנחלים	<i>Xanthium strumarium</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמית	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרור הגינות	<i>Sonchus oleraceus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נוצנית כדורית	<i>Lagoecia cuminoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סולנום שעיר	<i>Solanum villosum</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
סלסילה מצויה	<i>Tordylium trachycarpum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סלק מצוי	<i>Beta vulgaris</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
עולש מצוי	<i>Cichorium endivia</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עוקץ-עקרב אירופי	<i>Heliotropium europaeum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ		קקטוס
צלף קוצני	<i>Capparis zoharyi</i>	מצוי		בן-שיח
קורטם דק	<i>Carthamus tenuis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קחוון מצוי	<i>Anthemis pseudocotula</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קרדה מכסיפה	<i>Carduus argentatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שברק מצוי	<i>Ononis natrix</i>	מצוי		בן-שיח
שברק משובל	<i>Ononis alopecuroides</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
שברק קוצני	<i>Ononis spinosa</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
שום גבוה	<i>Allium ampeloprasum</i>	מצוי	מוגן	גיאופיט
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שופרית כרתית	<i>Hedypnois rhagadioloides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שיח-אברהם מצוי	<i>Vitex agnus-castus</i>	תדיר	מוגן	שיח
שלמון יפואי	<i>Schismus arabicus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שעורת החוף	<i>Hordeum marinum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שעורת העבבר	<i>Hordeum glaucum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שפריה קשקשנית	<i>Arteria squamata</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הקצף	<i>Trifolium spumosum</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי

נוצנית כדורית. צילום: ניר קרינצה

שום גבוה. צילום: ניר קרינצה

צלף קוצני. צילום: נועה וינברגר כהן

חבלבל השדה. צילום: ניר קרינצה

לבנין על חלמית מצויה. צילום: נועה וינברגר כהן

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
אנפית בקר	<i>Bubulcus ibis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ביצנית שחורת-כנף	<i>Tringa ochropus</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
דרור הבית	<i>Passer domesticus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דררה מצויה	<i>Psittacula krameri</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ירקון	<i>Chloris chloris</i>	חורף, יציב	לא בסיכון (LC)
מגלן חום	<i>Plegadis falcinellus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
מיינה מצויה	<i>Acridotheres tristis</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
נחליאלי לבן	<i>Motacilla cinerea</i>	מקיץ, חורף	עתידי בסכנה (VU)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עפרוני מצויץ	<i>Galerida cristata</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פפיון שדות	<i>Anthus prayensis</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פרוש מצוי	<i>Fringilla coelebs</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צוצלת	<i>Streptopelia senegalemsis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
קאק	<i>Corvus monedula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
תוכי נזירי	<i>Myiopsitta monachus</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)

זוחלים ודו-חיים		
שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חומט פסים	<i>Trachylepis vittata</i>	לא בסיכון (LC)
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)

יונקים		
שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חזיר בר*	<i>Sus scrofa</i>	לא בסיכון (LC)

* מקור: BioGIS

עטלפים		
מצב שימור מקומי	שם מדעי	שם המין
עתידו בסכנה (VU)	<i>Myotis capaccinii</i>	בשפון גדות
קרוב לסיכון (NT)	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	עטלפון לבן-שוליים

עפרוני מצויץ. צילום: אורן באום

אנפית בקר בחלמית מצויה. צילום: אורן באום

חומט פסים. צילום: עקיבא טופר

תוכי נזירי. צילום: אורן באום

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי נאר (נחל חדרה) - وادي أبو نار

אתר מס' 12

מיקום: בדרום העיר, במקביל לרחוב אבו נאר.

שטח: 22 דונם.

נ"צ: 204356/701486

אפיון השטח:

מקטע של נחל חדרה (ואדי נאר - وادي أبو نار). הנחל סובל מהפרות רבות: זיהום מתמשך בשל שפכים וחומרי הדברה הנשטפים אליו לאורך השנים, כמויות גדולות של פסולת מצויות לאורך הערוץ והימצאות של מינים פולשים רבים. לאורך הנחל נבנו מבנים וכבישים על גדות הנחל, כאשר קירות אנכיים יורדים אל תחתית הנחל וביטלו את המורפולוגיה הטבעית של הגדות.

מצב תכנוני:

תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה 0717298-354 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה
תמ"ל/1093 - ותמל באקה ג'ת

המלצות:

שיקום והסדרת נחל חדרה וגדותיו כאתר טבע עירוני אשר ישמש כמוקד לפעילות פנאי ונופש לרווחת התושבים ולפעילות חינוכית. הנגשת האתר תכלול טיילת מסודרת ונקודות ישיבה. פעולות הפיתוח צריכות להיות באופן המתחשב בסביבה ובהפרה מינימלית שלה. פעולות השיקום צריכות לכלול הפסקת הזרמת שפכים ומזהמים לנחל, טיפול בצמחיית הגדות כולל הסרת צמחייה החוסמת את הזרימה וטיפול במינים פולשים, ופינוי הפסולת ומניעת השלכתה ע"י פעולות הסברה ואכיפה. בתום עבודות השיקום והפיתוח יש לבצע ניטור קבוע אחר איכות המים ולדאוג לניקיון סביב הנחל.

בעלי חיים:

נחל חדרה בעל פוטנציאל להיות בית גידול איכותי וערכי עבור ציפורים נודדות ומקומיות. עם זאת, מצב השימור הנוכחי שלו אינו מאפשר לפוטנציאל זה להתממש. בנחל ובסביבתו נצפו מינים האופייניים לנחלים ובתי גידול לחים כמו ביצנית שחורת-כתף, ברכיה ונחליאלי לבן הנמצא בסיכון, אך במגוון וכמות נמוכים. מצב הנחל כיום גם אינו מאפשר קינון של מינים אלו ומביא להימצאות של מינים פולשים בסביבה. שיקום הנחל וצמחיית הגדות יביאו להימצאות מינים נוספים של ציפורים האופייניים לבתי גידול לחים. באתר נמצא העטלף נשפון גדות המצוי בסיכון (עתידו בסכנה) בישראל ובעולם.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 14

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

נחליאלי לבן, נשפון גדות, עטלפון לבן-שוליים

קישוריות:

מקטע זה של נחל חדרה מהווה מסדרון אקולוגי מקומי (תשתית ירוקה) במרחב הנמצא תחת פיתוח אינטנסיבי מסביבו. בהמשכו, נחל חדרה מוגדר כמסדרון אקולוגי ארצי המשמש כציר חשוב המקשר בין אזור השומרון והשרון למישור החוף.

נגישות:

הגעה דרך המשך רחוב מחמוד דרוויש. דרך עפר עבירה עוברת במקביל לערוץ נחל חדרה.

מוסדות חינוך ותרבות:

ביה"ס עומר אבן אלח'טאב, ביה"ס מקיף אבן אלהיים, מרכז פיס קהילתי.

תשתית קולטת קהל:

דרך עפר עבירה עוברת במקביל ובצמוד לערוץ הנחל.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

פסולת רבה ומיני צומח פולשים רבים מצויים לאורך ערוץ וגדות הנחל. הנחל סובל מזיהום מתמשך בשל שפכים וחומרי הדברה המגיעים אליו.

צומח:

הצמחייה השולטת בגדות הנחל היא של עשבונים חד-שנתיים, בעיקר מינים רודרליים ומיני צמחיית מעזבות, יחד עם מינים פולשים רבים.

סה"כ מיני צומח מקומי: 41

סה"כ מיני צומח פולשים: 7

מינים מיוחדים:

דל-קרניים כרמלי, שיח-אברהם מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי נאר (נחל חדרה) - وادي أبو نار

רשימת מיני צומח

אתר מס' 12

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזדרכת מצויה	<i>Melia azedarach</i>		פולש	עץ
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אמברוסיה מכונסת	<i>Ambrosia confertiflora</i>		פולש	עשבוני רב-שנתי
אמיתיה קיצית	<i>Ammi visnaga</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ארכובית הכתמים	<i>Persicaria lapathifolia</i>	תדיר		עשבוני רב-שנתי
ארכובית שבטבטית	<i>Polygonum equisetiforme</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
בקייה שעירה	<i>Vicia villosa</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
ברומית עקרה	<i>Bromus sterilis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גזיר המפרקים	<i>Torilis nodosa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
גזר קיפח	<i>Daucus carota</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
דל-קרניים כרמלי	<i>Tordylium carmeli</i>	תדיר	אנדמי	עשבוני חד-שנתי
דרדר מצוי	<i>Centaurea iberica</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
זון אשון	<i>Lolium rigidum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חומעה יפה	<i>Rumex pulcher</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
חפורית מוזרה	<i>Phalaris paradoxa</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טוריים מצויים	<i>Diplotaxis eruroides</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
טיון דביק	<i>Dittrichia viscosa</i>	נפוץ		בן-שיח
יבלית מצויה	<i>Cynodon dactylon</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
ינבוט השדה	<i>Prosopis farcta</i>	מצוי		בן-שיח
ירבוז מופשל	<i>Amaranthus retroflexus</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
ירבוז עדין	<i>Amaranthus viridis</i>			עשבוני חד-שנתי
כף-אווז האשפות	<i>Chenopodium murale</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כשות השדות	<i>Cuscuta campestris</i>		פולש	מטפס חד-שנתי
לכיד הנחלים	<i>Xanthium strumarium</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
לפתית מצויה	<i>Hirschfeldia incana</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מוצית קוצנית	<i>Pallenis spinosa</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
מקור-חסידה גזור	<i>Erodium cicutarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרור הגינות	<i>Sonchus oleraceus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי נאר (נחל חדרה) - وادي أبو نار

רשימת מיני צומח

אתר מס' 12

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
סביון אביבי	<i>Senecio leucanthemifolius</i> subsp. <i>Vernalis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סלסילה מצויה	<i>Tordylium trachycarpum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עבדקן מצוי	<i>Polypogon monspeliensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
עולש מצוי	<i>Cichorium endivia</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עוקץ-עקרב ריחני	<i>Heliotropium suaveolens</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
עשן צפוף	<i>Fumaria densiflora</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
פרג נחות	<i>Papaver humile</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ	קטוס	
קחוון מצוי	<i>Anthemis pseudocotula</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קייצת קנדית	<i>Conyza canadensis</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח
קנה מצוי	<i>Phragmites australis</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
רגלת הגינה	<i>Portulaca oleracea</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שופרית כרתית	<i>Hedypnois rhagadioloides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שיח-אברהם מצוי	<i>Acacia saligna</i>	תדיר	מוגן	שיח

עבדקן מצוי. צילום: ניר קרינצה

חומעה יפה. צילום: ניר קרינצה

פרג נחות. צילום: מועה וינברגר כהן

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

ואדי נאר (נחל חדרה) - وادي أبو نار

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 12

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
ביצנית שחורת-כנף	<i>Tringa ochropus</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
ברכיה	<i>Anas platyrhynchos</i>	חורף, יציב	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
לבנית גדולה	<i>Ardea alba</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
נחליאלי לבן	<i>Motacilla cinerea</i>	מקיץ, חורף	עתידו בסכנה (VU)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סופית מצויה	<i>Gallinula chloropus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

זוחלים ודו-חיים		
שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)

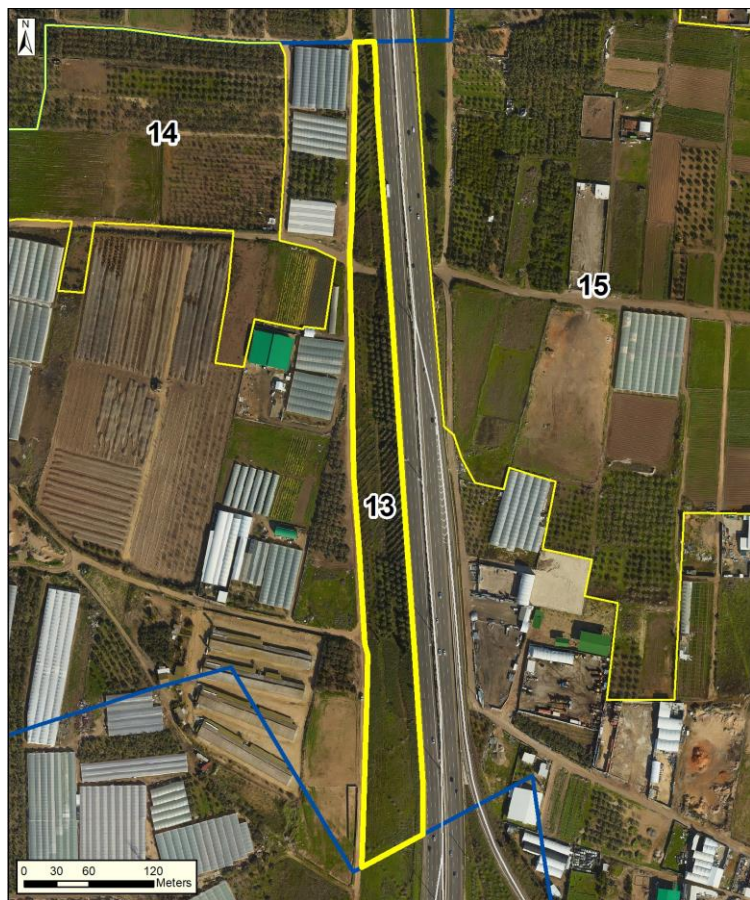
עטלפים		
שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
נשפון גדות	<i>Myotis capaccinii</i>	עתידו בסכנה (VU)
עטלפון לבן-שוליים	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	קרוב לסיכון (NT)

ביצנית שחורת-כנף. צילום: אורן באום

נחליאלי לבן. צילום: אורן באום

מיקום: מערבית לכביש 6.

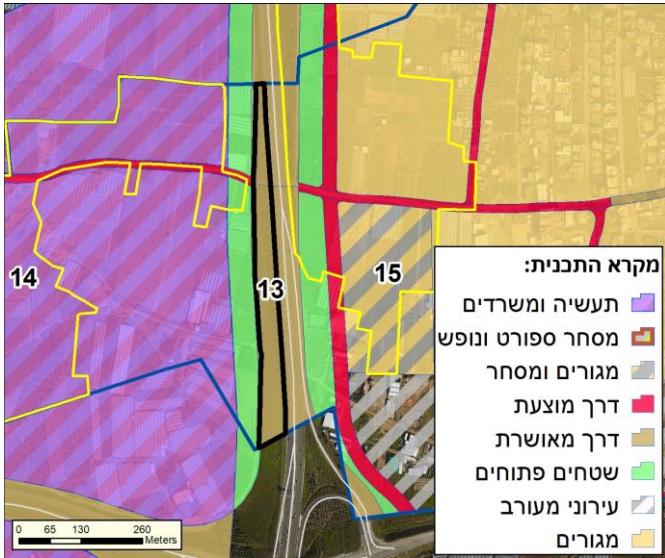
שטח: 30 דונם.

נ"צ: 202188/702620

אפיון השטח:

רצועת גיבון לאורך כביש 6 עם צמחייה נטועה יחד עם צמחיית מעזבות חד-שנתית. השטח מגודר לכל אורכו.

מקרא התכנית:

- תעשייה ומשרדים
- מסחר ספורט ונופש
- מגורים ומסחר
- דרך מוצעת
- דרך מאושרת
- שטחים פתוחים
- עירוני מעורב
- מגורים

מצב תכנוני:

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות:

האתר נמצא בין שטחים חקלאיים שונים (אתר 14 ממערב ואתר 15 ממזרח). האתר עצמו מגודר מצידו המערבי וגובל בכביש 6 מצידו המזרחי.

נגישות:

האתר אינו נגיש לכניסה. ממזרח גובל בכביש 6 וממערב מגודר לכל אורכו. הגעה לאתר דרך המשך רחוב ביר בורין העובר מתחת לכביש 6 (דרך עפר עבירה).

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

מעט פסולת מפוזרת בגבולו המערבי של האתר. הימצאות הצמח הפולש קיקיון מצוי.

המלצות:

שילוב צמחיית בר מקומית, בפרט מושכת פרפרים, בתכנית הגינון. פינוי הפסולת וטיפול בצמחייה פולשת.

צומח:

רצועת גינון לאורך כביש 6 עם צמחייה נטועה כמו חרוב מצוי, צבר מצוי ועצי זית יחד עם צמחיית מעזבות חד-שנתית דוגמת חלמית מצויה וחטמית זיפנית.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 31

סה"כ מיני צומח פולשים: 1

בעלי חיים:

באתר נצפו מספר מינים של ציפורים, רובם מינים הידועים כמלווי אדם כמו דרור הבית, סנונית רפתות ועורב אפור.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 9

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

אין

מינים מיוחדים:

אין

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אשל הפרקים	<i>Tamarix aphylla</i>	מצוי	מוגן	עץ
בקייה שעירה	<i>Vicia villosa</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
בקייה תרבותית	<i>Vicia sativa</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ברומית עקרה	<i>Bromus sterilis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברוש מצוי	<i>Cupressus sempervirens</i>			עץ
ברקן סורי	<i>Notobasis syriaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
הרדוף הנחלים	<i>Nerium oleander</i>	תדיר		שיח
זיף-נוצה מחוספס	<i>Pennisetum orientale</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
חוח עקוד	<i>Scolymus maculatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלבולב השמש	<i>Euphorbia helioscopia</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרוב מצוי	<i>Ceratonia siliqua</i>	תדיר	מוגן	עץ
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טופח גדול	<i>Lathyrus ochrus</i>	מצוי		מטפס חד-שנתי
טופח ירושלים	<i>Lathyrus hierosolymitanus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
טיון דביק	<i>Dittrichia viscosa</i>	נפוץ		בן-שיח
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נורית המלל	<i>Ranunculus scandicinus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ניסנית דו-קרנית	<i>Crepis sancta</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סירה קוצנית	<i>Sarcopoterium spinosum</i>	נפוץ		בן-שיח
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ		קקטוס
קיזה שעירה	<i>Calicotome villosa</i>	נפוץ		שיח
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שלח ספרדי	<i>Erucaria hispanica</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

עופות			
מצב שימור מקומי	סטטוס בארץ	שם מדעי	שם המין
לא בסיכון (LC)	יציב	<i>Passer domesticus</i>	דרור הבית
לא בסיכון (LC)	יציב	<i>Parus major</i>	ירגזי מצוי
לא בסיכון (LC)	מקיץ, חולף	<i>Curruca curruca</i>	סבכי טוחנים
לא בסיכון (LC)	יציב	<i>Curruca melanocephala</i>	סבכי שחור-ראש
מידע חסר (DD)	מקיץ, חולף	<i>Apus apus</i>	סיס חומות
לא בסיכון (LC)	חורף, חולף, יציב	<i>Hirundo rustica</i>	סנונית רפתות
לא בסיכון (LC)	יציב	<i>Corvus cornix</i>	עורב אפור
לא בסיכון (LC)	יציב	<i>Prinia gracilis</i>	פשוש
לא בסיכון (LC)	יציב	<i>Corvus monedula</i>	קאק

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

عين مسعود عيون مسعود - אלד'הור الظهور

אתר מס' 14

מיקום: מערבית לכביש 6.

שטח: 161 דונם.

נ"צ: 201682/702559

אפיון השטח:

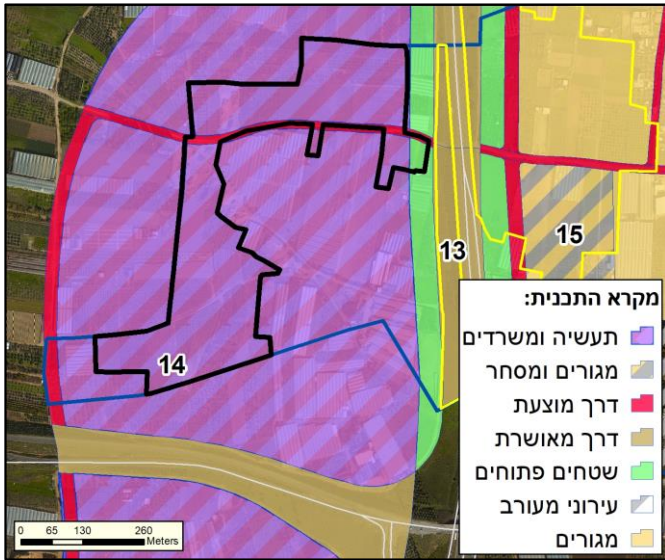
פסיפס של שטחים חקלאיים שונים: שטחי חקלאות פתוחים של גידולי שדה שונים (בעל ושליחין), כרמי זיתים מטופלים ומטופלים חלקית עם צמחייה עשבונית חד-שנתית בצפיפות משתנה, בתי רשת וחממות, שדות בור עם צמחיית מעזבות. חלק מהשטח מופר ברמות שונות.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

عين مسعود عيون مسعود - אלד'הור الظهور

אתר מס' 14

מצב תכנוני:

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות:

האתר מוקף בשטחים חקלאיים שונים: גידולי שדה, כרמי זיתים, בתי רשת וחממות.

נגישות:

הגעה לאתר מהעיר דרך המשך רחוב ביר בורין העובר מתחת לכביש 6 (דרך עפר עבירה). באתר דרכי עפר העוברים בין השטחים החקלאיים השונים. חלק מהשטחים מגודרים או מוקפים בצבר מצוי ואינם נגישים.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

פסולת מפוזרת בשטח. ערימות עפר בשטחים מופרים. הימצאות מיני צומח פולשים.

המלצות:

עידוד התושבים למעבר לממשק חקלאי ללא שימוש בחומרי הדברה ושמירה על כרמי הזיתים ללא ריסוסים.

שימוש בגדרות חיות או רשת המאפשרת מעבר בעלי חיים קטנים.

פינוי הפסולת וטיפול בצמחייה הפולשת.

בעלי חיים:

שדות חקלאיים מעובדים מהווים אתרי שיחור מזון חשובים לציפורים הניזונים מחרקים וחסרי חוליות ולעופות דורסים הניזונים ממכרסמים. באתר נצפתה דיה שחורה הנחשבת כמין שנכחד באזורנו כמקנן. בכרמי הזיתים נצפה זעמן שחור, המועיל לחקלאים בכך שצד עכברים וחולדות משדותיהם.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 23

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

דיה שחורה, סבכי קוצים

צומח:

מרבית השטח מעובד אינטנסיבית. השטח מורכב מפסיפס של שטחים חקלאיים של גידולי שדה, כרמי זיתים, בתי רשת וחממות. ישנם שטחים של שדות בור ושטחי מעזבות עם צמחייה עשבונית חד-שנתית, ביניהם המינים: נזמית לבנה, ורוניקת המים, וכן המינים הנדירים זון-רב פרחים ואספסת כדורית שהינו מין אדום (קרוב לסיכון). חלק מכרמי הזיתים אינם מטופלים ובעלי צמחייה עשבונית חד-שנתית בצפיפות משתנה.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 36

סה"כ מיני צומח פולשים: 2

מינים מיוחדים:

זון רב-פרחים, אספסת כדורית

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

عين مسعود عيون مسعود - ألد'هور الظهور

רשימת מיני צומח

אתר מס' 14

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת כדורית	<i>Medicago constricta</i>	נדיר מאוד	קרוב לסיכון	עשבוני חד-שנתי
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
ארקטותקה משוננת	<i>Arctotheca calendula</i>		פולש	עשבוני רב-שנתי
ברומית עקרה	<i>Bromus sterilis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גרניון גזור	<i>Geranium dissectum</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
דבשה מחורצת	<i>Melilotus sulcatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ורוניקת המים	<i>Veronica anagallis-aquatica</i>	תדיר		עשבוני רב-שנתי
זון רב-פרחים	<i>Lolium multiflorum</i>	נדיר מאוד		עשבוני חד-שנתי
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלבוב מצוי	<i>Euphorbia peplus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טוריים מצויים	<i>Diptotaxis erucoides</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
לוטוס מצוי	<i>Lotus peregrinus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמית	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרור הגינות	<i>Sonchus oleraceus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נורית המלל	<i>Ranunculus scandicinus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
נזמית לבנה	<i>Lamium moschatum</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נזמית לופתת	<i>Lamium amplexicaule</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סביון אביבי	<i>Senecio leucanthemifolius subsp. Vernalis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סרפד הכדורים	<i>Urtica pilulifera</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
עשן מטפס	<i>Fumaria capreolata</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
פיקוס התאנה	<i>Ficus carica</i>	נפוץ		עץ
פרג אגסי	<i>Papaver umbonatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ		קקטוס
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

עין מסעוד עيون مسعود - אלד'הור الظهور

רשימת מיני צומח

אתר מס' 14

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
שעורת התבור	<i>Hordeum spontaneum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
תות לבן	<i>Morus alba</i>		עץ	
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
תלתן חקלאי	<i>Trifolium campestre</i>	נפוץ		

בורית המלל. צילום: ניר קרינצה

ורוניקת המים. צילום: ניר קרינצה

זמית לבנה ובורית המלל. צילום: ניר קרינצה

ארקטותקה משוננת - מין פולש. צילום: ניר קרינצה

חלמית מצויה. צילום: נועה וינברגר כהן

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

عين مسعود عيون مسعود - ألد'هور الظهور

רשימות בעלי חיים

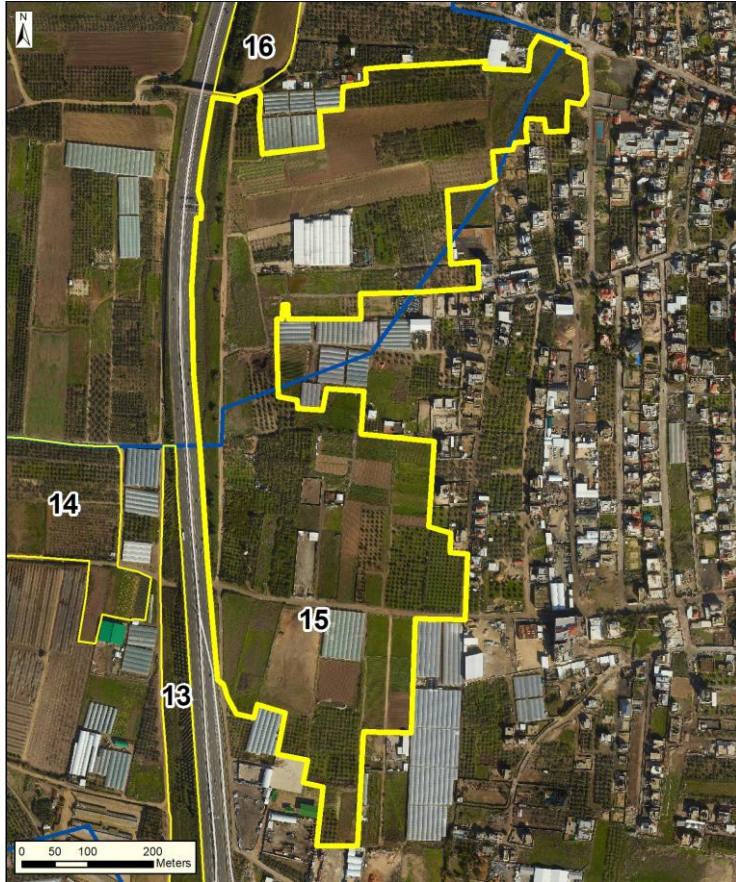
אתר מס' 14

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ברכיה	<i>Anas platyrhynchos</i>	חורף, יציב	לא בסיכון (LC)
דיה שחורה	<i>Milvus migrans</i>	חורף, חולף, יציב	נכחד באזורנו (כמקבן) (RE)
דרור הבית	<i>Passer domesticus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
חוגלת סלעים	<i>Alectoris chukar</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
יונת הבית	<i>Columba livia</i>	יציב, פליט תרבות	לא בסיכון (LC)
כרוון מצוי	<i>Burhinus oedipnemos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי קוצים	<i>Curruca communis</i>	מקיץ, חולף	קרוב לסיכון (NT)
סבכי שחור-כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	מקיץ, חורף, חולף	מידע חסר (DD)
סבכי שחור-ראש	<i>Curruca melanocephala</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סיס חומות	<i>Apus apus</i>	מקיץ, חולף	מידע חסר (DD)
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פרוש מצוי	<i>Fringilla coelebs</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
צופית בוהקת	<i>Cynnyris osea</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צוצלת	<i>Streptopelia senegalemsis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שחרור	<i>Turdus merula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
תור צווארון	<i>Streptopelia decaocto</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

זוחלים ודו-חיים		
שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
זעמן שחור	<i>Dolichophis jugularis</i>	לא בסיכון (LC)
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)

יונקים		
שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
ארנבת השדה	<i>Lepus capensis</i>	לא בסיכון (LC)
חזיר בר*	<i>Sus scrofa</i>	לא בסיכון (LC)

* מקור: BioGIS

מיקום: במערב העיר, בצמוד לכביש 6.

שטח: 349 דונם.

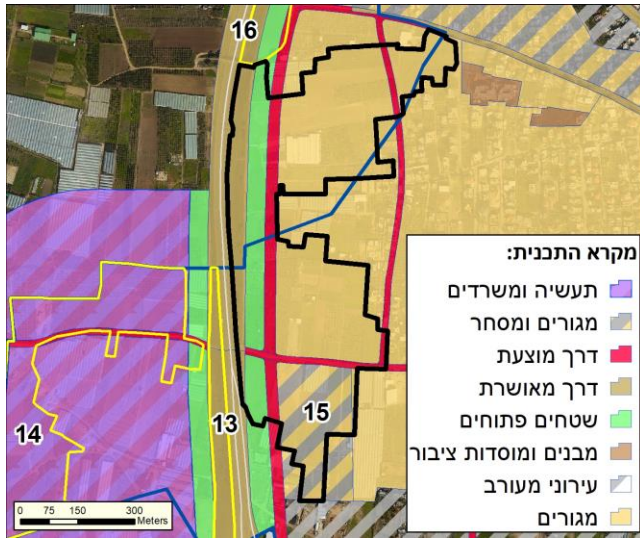
נ"צ: 202316/703142

אפיון השטח:

פסיפס של שטחים חקלאיים שונים: שטחי חקלאות פתוחים של גידולי שדה שונים (בעל ושליחין), כרמי זיתים מטופלים ומטופלים חלקית עם צמחייה עשבונית חד-שנתית בצפיפות משתנה, בתי רשת וחממות, שטחי בור עם צמחיית מעזבות. חלק מהשטח מופר ברמות שונות.

מצב תכנוני:

תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה 354-0717298

קישוריות:

צפונית לאתר ישנם שטחים חקלאיים פתוחים של גידולי שדה (אתר 16). מעבר לכביש 6 ישנם שטחים חקלאיים שונים (אתר 14).

נגישות:

דרך עפר עוברת לאורך האתר מצידו המערבי. דרך זו מתחברת במרכז האתר לדרך המובילה לרחוב ביר בורין, בדרום האתר לרחוב ביר באקה ובצפון האתר לרחוב אבן ח'לדון. חלק מהשטחים מגודרים ואינם נגישים.

מוסדות חינוך ותרבות: ביה"ס אל-אנדלוס.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

ערימות גדולות של פסולת ביתית וחקלאית בשולי האתר ובתוכו באזורים שונים. חלק מהשטחים החקלאיים מגודרים. הימצאות מיני צומח פולשים רבים.

המלצות:

עידוד התושבים למעבר לממשק חקלאי ללא שימוש בחומרי הדברה ושמירה על ברמי הזיתים ללא ריסוסים.

שימוש בגדרות חיות או רשת המאפשרת מעבר בעלי חיים קטנים.

פינוי הפסולת וטיפול בצמחייה הפולשת.

בעלי חיים:

שדות חקלאיים מעובדים מהווים אתרי שיחור מזון חשובים לציפורים ואיזורי קינון פוטנציאליים לציפורים דוגרי קרקע. באתר נצפו המינים זמיר הירדן ונחליאלי לבן המצויים בסיכון, וכן קאק הנושא חומר לקינון.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 24

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 2

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

זמיר הירדן, נחליאלי לבן

צומח:

מרבית השטח מעובד אינטנסיבית. השטח מורכב מפסיפס של שטחים חקלאיים של גידולי שדה, בעיקר ירקות, ברמי זיתים וחממות. ישנם שטחים מופרים בהם ישנה צמחיית מעזבות עשבונית חד-שנתית ורב-שנתית. בשטח מצויים מינים פולשים רבים.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 58

סה"כ מיני צומח פולשים: 13

מינים מיוחדים:

אספסת בלאנש, ארכובית ארץ-ישראלית, דרדר הקורים, חרוב מצוי, שיזף מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

דרס הדס - טיון والطيون

רשימת מיני צומח

אתר מס' 15

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזדרכת מצויה	<i>Melia azedarach</i>		פולש	עץ
אספסת בלאנש	<i>Medicago blancheana</i>	נדיר		עשבוני חד-שנתי
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
ארכובית ארץ-ישראלית	<i>Polygonum palaestinum</i>	מצוי	אנדמי	עשבוני רב-שנתי
ארכובית שבטבטית	<i>Polygonum equisetiforme</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
בקבוקון מקומט	<i>Rapistrum rugosum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
בקייה שעירה	<i>Vicia villosa</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
ברומית עקרה	<i>Bromus sterilis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברקן סורי	<i>Notobasis syriaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גזר קיפח	<i>Daucus carota</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
דבקה משולשת	<i>Galium tricornutum</i>	נדיר		עשבוני חד-שנתי
דבשה מחורצת	<i>Melilotus sulcatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דטורה זקופת-פרי	<i>Datura stramonium</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
דרדר הקורים	<i>Centaurea procurrrens</i>	נפוץ	אנדמי	בן-שיח
הרדוף הנחלים	<i>Nerium oleander</i>	תדיר		שיח
וושנינגטוניה חסונה	<i>Washingtonia robusta</i>		פולש	עץ
זון אשון	<i>Lolium rigidum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זקן-סב מצוי	<i>Geropogon hybridus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חבלבל השדה	<i>Convolvulus arvensis</i>	נפוץ		מטפס רב-שנתי
חוח עקוד	<i>Scolymus maculatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלבוב זוחל	<i>Euphorbia serpens</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חפורית מצויה	<i>Phalaris brachystachys</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חרוב מצוי	<i>Ceratonia siliqua</i>	תדיר	מוגן	עץ
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טיון דביק	<i>Dittrichia viscosa</i>	נפוץ		בן-שיח
יבלית מצויה	<i>Cynodon dactylon</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
ירבוז מופשל	<i>Amaranthus retroflexus</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

דרס الدرس - טיון والطيون

רשימת מיני צומח

אתר מס' 15

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
ירבוז שרוע	<i>Amaranthus blitoides</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
ירוקת-חמור מצויה	<i>Ecballium elaterium</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
כלך מצוי	<i>Ferula communis</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
כשות השדות	<i>Cuscuta campestris</i>		פולש	מטפס חד-שנתי
לכיד הנחלים	<i>Xanthium strumarium</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
לכיד קוצני	<i>Xanthium spinosum</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
לשון-פר מצרית	<i>Anchusa aegyptiaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
לשישית הצבעים	<i>Chrozophora tinctoria</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמית	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה מצוי	<i>Erodium moschatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרור הגינות	<i>Sonchus oleraceus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נירית הקמה	<i>Ridolfia segetum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סולנום זיתני	<i>Solanum elaeagnifolium</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
סולנום שחור	<i>Solanum nigrum</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
סיסנית ב.מ.	<i>Poa</i>			עשבוני רב-שנתי
סלק מצוי	<i>Beta vulgaris</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
סרפד הכדורים	<i>Urtica pilulifera</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
עולש מצוי	<i>Cichorium endivia</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עוקץ-עקרב אירופי	<i>Heliotropium europaeum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
פרג אגסי	<i>Papaver umbonatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
פרג נחות	<i>Papaver humile</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ		קקטוס
צנון מצוי	<i>Raphanus raphanistrum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
קורטם דק	<i>Carthamus tenuis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קחוון מצוי	<i>Anthemis pseudocotula</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קחוונית מצויה	<i>Ormenis mixta</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
קייצת מסולסלת	<i>Conyza bonariensis</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח
שברק משובל	<i>Ononis alopecuroides</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שיזף מצוי	<i>Vitex agnus-castus</i>	נפוץ	מוגן	עץ
שיטה כחלחלה	<i>Phlomis brevilabris</i>		פולש	עץ
שלח ספרדי	<i>Erucaria hispanica</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שפרירה קשקשנית	<i>Artemisia squamata</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הארגמן	<i>Trifolium purpureum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

פריחה בשדות החקלאיים. צילום: נועה וינברגר כהן

שומר פשוט. צילום: נועה וינברגר כהן

דרדר הקורים. צילום: ניר קרינצה

מרגנית השדה. צילום: נועה וינברגר כהן

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

דרס الدرس - טיון والطيون

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 15

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בלבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דורר הבית	<i>Passer domesticus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
זמיר הירדן	<i>Luscinia megarhynchos</i>	מקיץ, חולף	קרוב לסיכון (NT)
יונת הבית	<i>Columba livia</i>	יציב, פליט תרבות	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
מיינה מצויה	<i>Acridotheres tristis</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
נחליאלי לבן	<i>Motacilla cinerea</i>	מקיץ, חורף	עתידי בסכנה (VU)
סבכי שחור-כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	מקיץ, חורף, חולף	מידע חסר (DD)
סבכי שחור-ראש	<i>Curruca melanocephala</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סיס חומות	<i>Apus apus</i>	מקיץ, חולף	מידע חסר (DD)
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סנונית מערות	<i>Cecropis daurica</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עפרוני מצויץ	<i>Galerida cristata</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פפיון שדות	<i>Anthus prayensis</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צופית בוהקת	<i>Cynnyris osea</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
קאק	<i>Corvus monedula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שחרור	<i>Turdus merula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
תוכי נזירי	<i>Myiopsitta monachus</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
תור צווארון	<i>Streptopelia decaocto</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

זוחלים ודו-חיים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)

יונקים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חזיר בר*	<i>Sus scrofa</i>	לא בסיכון (LC)

* מקור: BioGIS

סיקסק על גג חממה. צילום: אורן באום

סיקסק מגרש עורב אפור. צילום: אורן באום

קאק נושא חומר לקינון. צילום: אורן באום

חרדון מצוי. צילום: נועה ינברגר כהן

מיקום: בחלקה הצפון-מערבי של העיר. האתר גובל בכביש 574 ממזרח, בכביש 6 מצפון וממערב ובעיר באקה אל-גרבייה מדרום-מזרח.

שטח: 247 דונם.

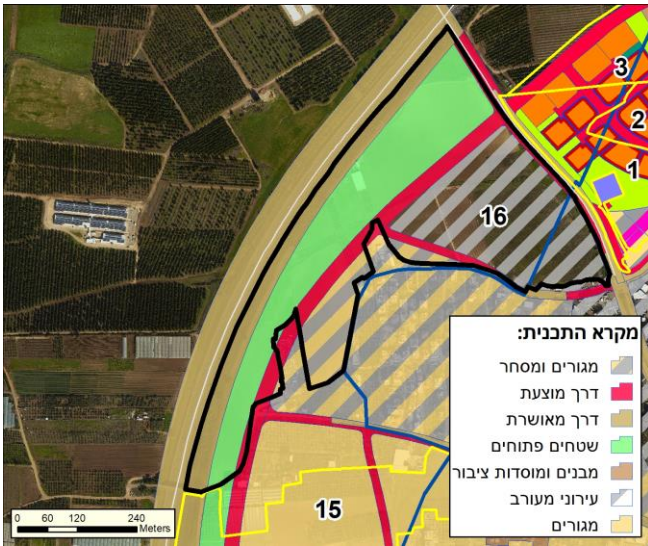
נ"צ: 202635/704187

אפיון השטח:

שטחים חקלאיים פתוחים של גידולי שדה. חלק מהשטח מגודר ומתקיימת בו רעייה. במרכז האתר נמצא מטע שקדים מגודר. בשוליים מיני צמחיית מעזבות ופסולת רבה. נחל מאור (ואדי אלקאזאז - وادي القزاز), שהינו יובל של נחל חדרה, חוצה את שטח האתר במרכזו.

מצב תכנוני:

תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה 0717298-354

קישוריות:

מדרום לאתר ישנם שטחים חקלאיים שונים (אתר 15). מעבר לכביש 6 וכביש 574, בהם גובל האתר, ישנם שטחים חקלאיים פתוחים של גידולי שדה ומטעים שונים.

נגישות:

רחוב אלקזאז עובר לאורך האתר בחלקו הדרומי. בחלקו הצפון-מזרחי של האתר ישנה דרך עפר היוצאת מכביש 574 ועוברת בחלק מהאזור הצפוני של השטח.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

ערימות גדולות של פסולת ביתית, חקלאית, גרוטאות וגופות בעלי חיים לאורך גבולו הדרומי של האתר. במרכז האתר משחתת רכבים גדולה. חלק מהשטח החקלאי מגודר. הימצאות מינים פולשים, בעיקר בשולי השדות ולאורך ערוץ נחל מאור.

המלצות:

שימור נחל מאור כערוץ ניקוז מקומי. ניטור אחר איכות המים, מניעה ואכיפה של הזרמת ביוב ותשטיפים אל הנחל. עידוד התושבים למעבר לממשק חקלאי ללא שימוש בחומרי הדברה, העלולים להישטף לערוץ הנחל. פינוי הפסולת והמפגעים השונים וביצוע פעולות מניעה ואכיפה להשלבתם. טיפול בצמחייה הפולשת.

צומח:

מרבית השטח הינו שטחים חקלאיים פתוחים עם צמחייה עשבונית חד-שנתית ומיני מעזבות בשולי השדות. גבול האתר המזרחי מהווה את השוליים של כביש 6 ובו עצים נטועים שונים דוגמת ברוש מצוי וחרוב מצוי. במרכז האתר עובר נחל מאור עם צומח אופייני לנחלים ומעט מינים פולשים.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 39

סה"כ מיני צומח פולשים: 2

בעלי חיים:

שדות חקלאיים עם אזורי עשבייה גבוהים מהווים אתרי שיחור מזון ואזורי קינון פוטנציאליים עבור ציפורים שונות. כמו כן, בשדות החקלאיים נצפתה ארנבת מצויה.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 17

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

אין

מינים מיוחדים:

זון רב-פרחים, חרוב מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
בקייה שעירה	<i>Vicia villosa</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
בקייה תרבותית	<i>Vicia sativa</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ברומית עקרה	<i>Bromus sterilis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברוש מצוי	<i>Cupressus sempervirens</i>			עץ
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גרגר הנחלים	<i>Nasturtium officinale</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
גרניון גזור	<i>Geranium dissectum</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
דבקה זיפנית	<i>Galium aparine</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דבשה מחורצת	<i>Melilotus sulcatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זון אשון	<i>Lolium rigidum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
זון רב-פרחים	<i>Lolium multiflorum</i>	נדיר מאוד		עשבוני חד-שנתי
זיף-נוצה מחוספס	<i>Pennisetum orientale</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
זנב-שועל מצוי	<i>Alopecurus utriculatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זקן-תיש ארוך	<i>Tragopogon coelesyriacus</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
חוח עקוד	<i>Scolymus maculatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חומעה יפה	<i>Rumex pulcher</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
חלבלוב ארם-צובא	<i>Euphorbia aleppica</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
חלבלוב מצוי	<i>Euphorbia peplus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חמצץ נטוי	<i>Oxalis pes-caprae</i>		פולש	גיאופיט
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרוב מצוי	<i>Ceratonia siliqua</i>	תדיר	מוגן	עץ
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טופח מצוי	<i>Lathyrus aphaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טוריים מצויים	<i>Diplotaxis eruroides</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
טיון דביק	<i>Dittrichia viscosa</i>	נפוץ		בן-שיח
ינבוט השדה	<i>Prosopis farcta</i>	מצוי		בן-שיח
לכיד הנחלים	<i>Xanthium strumarium</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
מוצית קוצנית	<i>Pallenis spinosa</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
נורית המלל	<i>Ranunculus scandicinus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
סביון אביבי	<i>Senecio leucanthemifolius</i> <i>subsp. Vernalis</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
פרג אגסי	<i>Papaver umbonatum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
קידה שעירה	<i>Calicotome villosa</i>	נפוץ	שיח	
קנה מצוי	<i>Phragmites australis</i>	נפוץ	עשבוני רב-שנתי	
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ	עשבוני רב-שנתי	
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
שעורת התבור	<i>Hordeum spontaneum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	
שקד מצוי	<i>Amygdalus communis</i>	מצוי	עץ	
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ	עשבוני חד-שנתי	

שעורה. צילום: ניר קרינצה

גרגיר הנחלים. צילום: ניר קרינצה

בקייה שעירה. צילום: נועה וינברגר כהן

זקן-תיש ארוך. צילום: ניר קרינצה

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
גיבתון עירוני	<i>Emberiza calandra</i>	מקיץ, חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
דורר הבית	<i>Passer domesticus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
יונת הבית	<i>Columba livia</i>	יציב, פליט תרבות	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סבכי שחור-כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	מקיץ, חורף, חולף	מידע חסר (DD)
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עירוני מצויץ	<i>Galerida cristata</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פפיון שדות	<i>Anthus prayensis</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צוצלת	<i>Streptopelia senegalemsis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שחרור	<i>Turdus merula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
תור צווארון	<i>Streptopelia decaocto</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

זוחלים ודו-חיים		
שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
זעמן שחור	<i>Dolichophis jugularis</i>	לא בסיכון (LC)

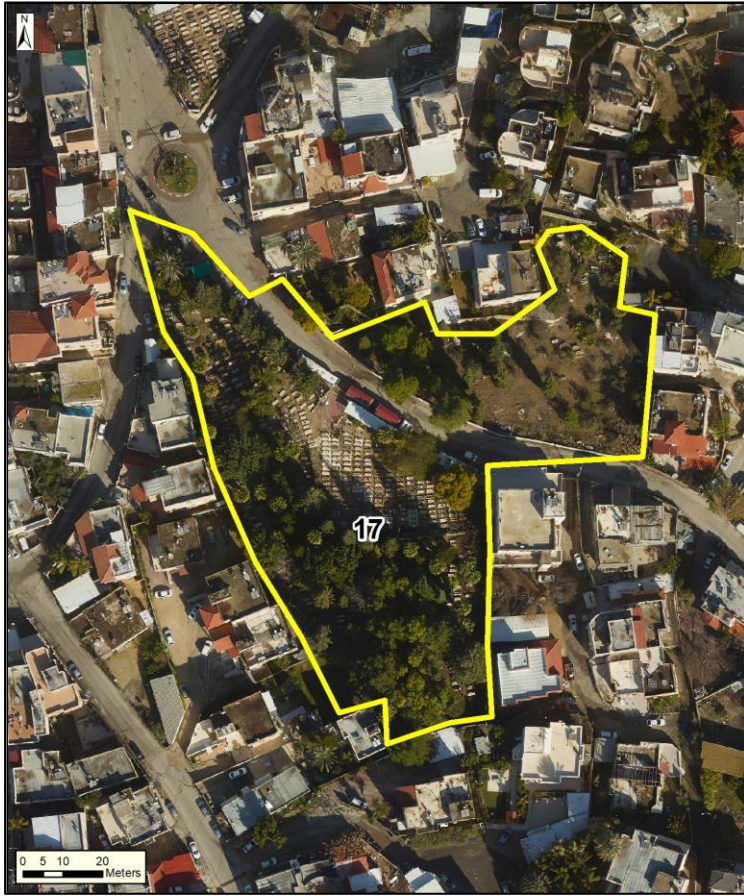
יונקים		
שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
ארנבת השדה	<i>Lepus capensis</i>	לא בסיכון (LC)
חזיר בר*	<i>Sus scrofa</i>	לא בסיכון (LC)

* מקור: BioGIS

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

בית הקברות הצפוני - المقبرة الشمالية

אתר מס' 17

מיקום:

רחוב אלרחמה, ליד כיכר המחברת בינו לבין הרחובות אלחכמה ואלשיך תיים.

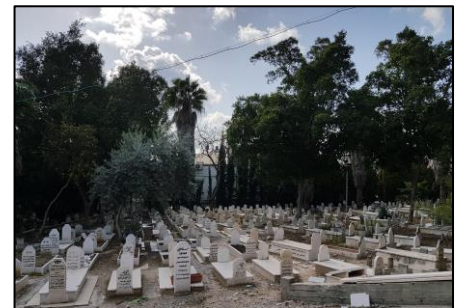
שטח: 9 דונם.

נ"צ: 204749/702667

אפיון השטח:

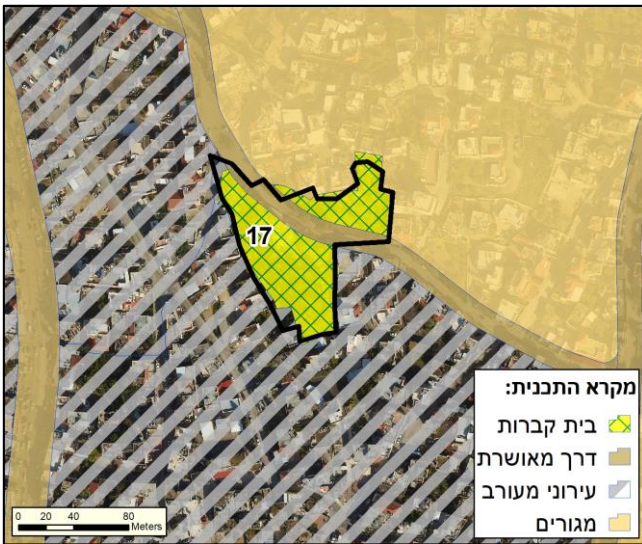
בית קברות משני צידי רחוב אלרחמה. חלקו הצפוני הינו בית קברות עתיק המאופיין בקרקע חשופה עם עצים נטועים, בעיקר ברוש מצוי, אורן ירושלים ועצי זית. חלקו הדרומי בנוי עם עצים נטועים רבים, בעיקר ברוש מצוי, וושינגטוניה חסונה ועצי נוי.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

בית הקברות הצפוני - المقبرة الشمالية

אתר מס' 17

מצב תכנוני:

354-0717298 - תבנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות: אין.

נגישות:

הכניסה לבית הקברות מרחוב אלרחמה.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל:

בחלק הדרומי של בית הקברות ספסלי ישיבה ותאורה המאפשרת שהייה בשעות החשיכה.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה:

קברים עתיקים.

מפגעים: אין.

המלצות:

שמירה על העצים הקיימים אשר להם חשיבות רבה עבור ציפורים. נטיעה של עצים מקומיים והימנעות מנטיעת עצים הנחשבים כמינים פולשים דוגמת וושינגטוניה חסונה ואזדרכת מצויה. שילוב צמחייה מקומית בתכנית הגינון העירונית.

בעלי חיים:

העצים באתר מספקים מקום לקינון, מסתור ומנוחה עבור ציפורים שונות. קן של עורבני נצפה באחד מעצי האורן. באתר נצפו שחרור, בז מצוי וציפורי שיר קטנות, ביניהן, עלווית לבנת-בטן המצויה בסיכון, יחד עם מינים הידועים כמלווי אדם ומינים פולשים, בהם דררה ומיינה מצויה.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 10

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 2

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

עלווית לבנת-בטן

צומח:

הצמחייה העיקרית באתר היא עצים נטועים. בחלק הצפוני העתיק בעיקר ברוש מצוי, אורן ירושלים ועצי זית. בחלקו הדרומי בעיקר ברוש מצוי, וושינגטוניה חסונה ועצי נוי.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 13

סה"כ מיני צומח פולשים: 2

מינים מיוחדים:

אזוב מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

בית הקברות הצפוני - المقبرة الشمالية

רשימת מיני צומח

אתר מס' 17

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אורן ירושלים	<i>Pinus halepensis</i>	תדיר		עץ
אזדרכת מצויה	<i>Melia azedarach</i>		פולש	עץ
אזוב מצוי	<i>Majorana syriaca</i>	נפוץ	מוגן	בן-שיח
אספרג החורש	<i>Asparagus aphyllus</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
אראוקריה רמה	<i>Araucaria heterophylla</i>			עץ
ברוש מצוי	<i>Cupressus sempervirens</i>			עץ
גרניון עגול	<i>Geranium rotundifolium</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דבקה זיפנית	<i>Galium aparine</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דקל ב.מ.	<i>Arecaceae</i>			עץ
ווישינגטוניה חסונה	<i>Washingtonia robusta</i>		פולש	עץ
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נזמית לופתת	<i>Lamium amplexicaule</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סיגלון עלה מימוזה	<i>Jacaranda mimosifolia</i>			עץ
פיקוס השדרות	<i>Ficus palmata</i>			עץ
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ		קקטוס

עצי ברוש מצוי. צילום: ניר קרינצה

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

בית הקברות הצפוני - المقبرة الشمالية

רשימת בעלי חיים

אתר מס' 17

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בז מצוי	<i>Falco tinnunculus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דרור הבית	<i>Passer domesticus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דררה מצויה	<i>Psittacula krameri</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
יונת הבית	<i>Columba livia</i>	יציב, פליט תרבות	לא בסיכון (LC)
מיינה מצויה	<i>Acridotheres tristis</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סיס חומות	<i>Apus apus</i>	מקיץ, חולף	מידע חסר (DD)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עלווית לבנת-בטן	<i>Phylloscopus orientalis</i>	מקיץ, חולף	קרוב לסיכון (NE)
צופית בוהקת	<i>Cynnyris osea</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שחרור	<i>Turdus merula</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

עורבני שחור-כיפה על עץ ברוש. צילום: אורן באום

קן של עורבני על עץ אורן. צילום: אורן באום

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

בית קברות אל סראט - المقبرة القبليّة

אתר מס' 18

מיקום: רחוב פלסטין, ליד מסגד סראט.

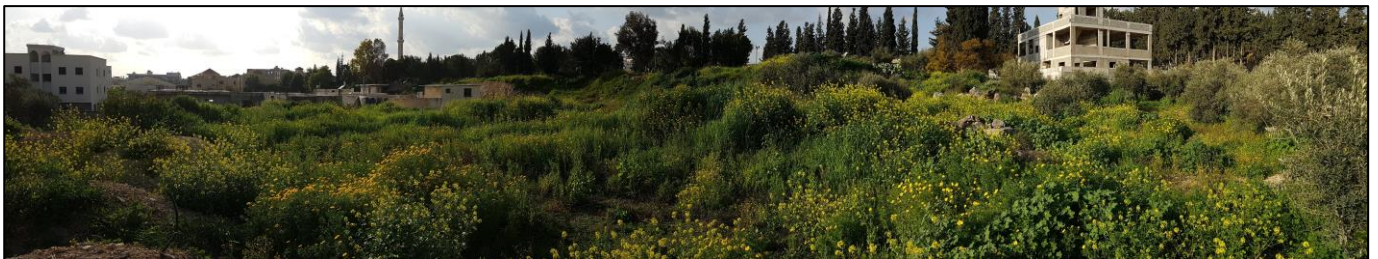
שטח: 27 דונם.

נ"צ: 205021/702007

אפיון השטח:

האזור המזרחי הינו בית קברות עם עצים נטועים, בעיקר ברוש מצוי ועצי נוי. האזור המערבי הינו שטח מופר עם צמחייה עשבונית חד-שנתית צפופה, בעיקר של מיני מעזבות ועצי זית. שטח זה מיועד להיות חלק מבית הקברות.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

בית קברות אל סראט - المقبرة القبليّة

אתר מס' 18

מצב תכנוני:

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות: אין.

נגישות:

דרך היוצאת מרחוב פלסטין נכנסת לאתר בחלקו הדרומי בו נמצא בית הקברות.

מוסדות חינוך ותרבות:

גני ילדים, מעון פרח שלבי.

תשתית קולטת קהל:

דרך הנכנסת לבית הקברות בחלקו הדרומי. דרך נוספת עוברת בין בית הקברות למסגד סיראת. בבית הקברות ספסלי ישיבה ותאורה המאפשרת שהייה בשעות החשיכה.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים: אין.

המלצות:

שמירה על העצים הקיימים אשר להם חשיבות רבה עבור ציפורים. נטיעה של עצים מקומיים והימנעות מנטיעת עצים הנחשבים כמינים פולשים דוגמת וושינגטוניה חסונה ואזדרכת מצויה. שילוב צמחייה מקומית בתכנית הגינון העירונית.

בעלי חיים:

העצים באתר יחד עם הצמחייה העשבונית הצפופה מהווים מקור משיכה של מיני ציפורים שונות אל האתר. בעצי הזיתים שליד מסגד סיראת נצפתה פעילות ערה של פרושים וסבכיים רבים. בעצי הברוש באתר עושיים לקנן ירקונים, תורי צווארון ודוכיפת, אשר נצפה רק באתר זה מכל אתרי הסקר.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 14

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 1

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

עלווית החורף

צומח:

האזור המזרחי הינו בית קברות עם עצים נטועים, בעיקר ברוש מצוי ועצי נוי. האזור המערבי הינו שטח מופר עם צמחייה עשבונית חד-שנתית צפופה, בעיקר של מיני מעזבות בשלטון חרדל לבן ועצי זית נטועים.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 32

סה"כ מיני צומח פולשים: 2

מינים מיוחדים:

גרגנית סורית, אלה ארץ-ישראלית, חרוב מצוי

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

בית קברות אל סראט - المقبرة القبليّة

רשימת מיני צומח

אתר מס' 18

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אורן ירושלים	<i>Pinus halepensis</i>	תדיר		עץ
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אלה ארץ-ישראלית	<i>Pistacia palaestina</i>	נפוץ	מוגן	עץ
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספרג החורש	<i>Asparagus aphyllus</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
ברוש מצוי	<i>Cupressus sempervirens</i>			עץ
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גרגרנית סורית	<i>Trigonella caelesyriaca</i>	תדיר	אנדמי	עשבוני חד-שנתי
דבקה זיפנית	<i>Galium aparine</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ווינינגטוניה חסונה	<i>Washingtonia robusta</i>		פולש	עץ
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זקנן שעיר	<i>Hyparrhenia hirta</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרוב מצוי	<i>Ceratonia siliqua</i>	תדיר	מוגן	עץ
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
לוטוס מצוי	<i>Lotus peregrinus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מקור-חסידה חלמית	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נזמית לופתת	<i>Lamium amplexicaule</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סביון אביבי	<i>Senecio leucanthemifolius subsp. Vernalis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סרפד הכדורים	<i>Urtica pilulifera</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
עשן מטפס	<i>Fumaria capreolata</i>	תדיר		מטפס חד-שנתי
פיקוס השדרות	<i>Ficus palmata</i>			עץ
פרג אגסי	<i>Papaver umbonatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
צאלון נאה	<i>Delonix regia</i>			עץ
צבר מצוי	<i>Opuntia ficus-indica</i>	נפוץ		קקטוס
ציפורני-חתול מצויות	<i>Calendula arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קייצת מסולסלת	<i>Conyza bonariensis</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

בית קברות אל סראט - المقبرة القبليّة

רשימת מיני צומח ובעלי חיים

אתר מס' 18

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
שלח ספרדי	<i>Erucaria hispanica</i>	מצוי	עשבוני חד-שנתי	
תמר מצוי	<i>Phoenix dactylifera</i>	תדיר	עץ	

עופות

שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דוכיפת	<i>Upupa epops</i>	מקיץ, יציב	לא בסיכון (LC)
דרור הבית	<i>Passer domesticus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
ירקון	<i>Chloris chloris</i>	חורף, יציב	לא בסיכון (LC)
כרוון מצוי	<i>Burhinus oediconemus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
מיינה מצויה	<i>Acridotheres tristis</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
סבכי שחור-כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	מקיץ, חורף, חולף	מידע חסר (DD)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורבני שחור-כיפה	<i>Garrulus glandarius</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עלווית החורף	<i>Phylloscopus collybita</i>	מקיץ, חורף, חולף	עתידו בסכנה (VU)
פרוש מצוי	<i>Fringilla coelebs</i>	חורף, חולף	לא הוערך (NE)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
תור צווארון	<i>Streptopelia decaocto</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

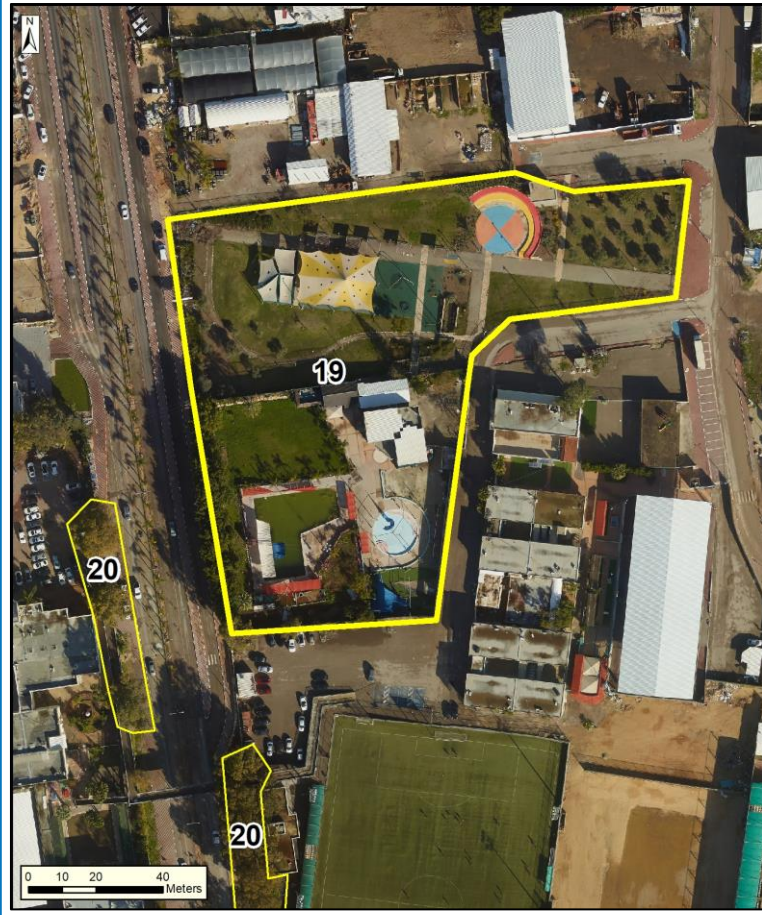
גרגרנית סורית. צילום: ניר קרינצה

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

פארק חמאדי - المنتزه البدي (مارس حمادي)

אתר מס' 19

מיקום: בדרום העיר.

בין הרחובות אלקודס ממערב, אלסראט ממזרח ואלסיראני מדרום.

שטח: 12 דונם.

נ"צ: 204800/701547

אפיון השטח:

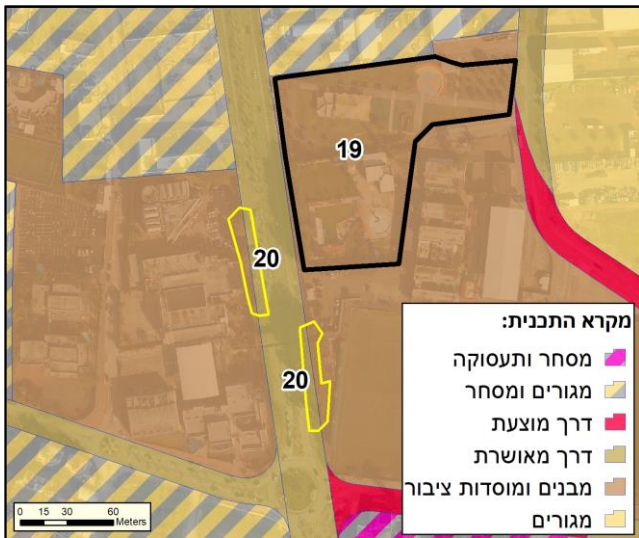
פארק עירוני עם גינון אינטנסיבי הכולל עצי זית יחד עם עצים וצמחי נוי שאינם מקומיים לצד מדשאות ומתקני שעשועים.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

פארק חמאדי - المنتزه البدي (مارس حمادي)

אתר מס' 19

מצב תכנוני:

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות: אין.

נגישות:

הכניסה לפארק העירוני בחלקו הצפוני, דרך כביש גישה היוצא מרחוב אלסראט.

מוסדות חינוך ותרבות:

ביה"ס עומר אבן אלח'טאב, ביה"ס מקיף אבן אלהייתם, מרכז פיס קהילתי.

תשתית קולטת קהל:

האתר מסודר ונגיש וכולל מתקני שעשועים לצד ספסלי ישיבה ופחי אשפה. במקום תאורה המאפשרת שהייה בשעות החשיכה.

מפגעים:

פחי אשפה ללא מכסה המאפשרים נבירה של בע"ח ופיזור הפסולת. הימצאות פרטים רבים של הציפור הפולשת מינה מצויה.

המלצות:

נטיעת עצים מקומיים ושילוב צמחיית בר מקומית המושכת פרפרים וציפורים בגינון העירוני. ביצוע טיפול להסרת הצמחייה הפולשת. אין להשתמש במינים פולשים וצמחי נוי לא רצויים בגינון העירוני. התאמת פחי האשפה בפארק לפחים עם מכסה המונעים נבירה של בע"ח בפחים ופיזור הפסולת.

צומח:

פארק עירוני מגונן אינטנסיבית. בפארק נטועים עצי זית יחד עם עצים ושיחי נוי שונים. בפארק מעט מיני בר מקומיים, אך ביניהם נמצא אספרג ארץ-ישראלי שהינו מין נדיר. בפארק ישנם מיני צומח פולשים רבים.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 24

סה"כ מיני צומח פולשים: 4

מינים מיוחדים:

אספרג ארץ-ישראלי

בעלי חיים:

באתר נצפו מיני ציפורים הידועים כמלווי אדם כמו דרור הבית ועורב אפור וכן פרטים רבים של המין הפולש מיינה מצויה.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 5

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 1

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

אין

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

פארק חמאדי - المنتزه البدي (مارس حمادي)

רשימת מיני צומח

אתר מס' 19

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזדרכת מצויה	<i>Melia azedarach</i>			עץ
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספרג ארץ-ישראלי	<i>Asparagus palaestinus</i>	נדיר		מטפס רב-שנתי
ארכובית שבטבטית	<i>Polygonum equisetiforme</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
ברומית המטאטא	<i>Bromus scoparius</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברומית המכבד	<i>Bromus tigridis</i>			עשבוני חד-שנתי
גזיר המפרקים	<i>Torilis nodosa</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
גזר קיפח	<i>Daucus carota</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
דגנין בירותי	<i>Rostraria smyrnacea</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זון אשון	<i>Lolium rigidum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
חבלבל השדה	<i>Convolvulus arvensis</i>	נפוץ		מטפס רב-שנתי
חומעה יפה	<i>Rumex pulcher</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
חלבולב זוחל	<i>Euphorbia serpens</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
חסת המצפן	<i>Lactuca serriola</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כרפסית עדינה	<i>Ciclospermum leptophyllum</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
לשישית הצבעים	<i>Chrozophora tinctoria</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מעוג מנוקד	<i>Lavatera punctata</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
מרור הגינות	<i>Sonchus oleraceus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סולנום זיתני	<i>Solanum elaeagnifolium</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
סיגלון עלה מימוזה	<i>Jacaranda mimosifolia</i>			עץ
פיקוס שדרות	<i>Ficus palmata</i>			עץ
קייצת מסולסלת	<i>Conyza bonariensis</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
קרדה מכסיפה	<i>Carduus argentatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שומר פשוט	<i>Foeniculum vulgare</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שעורת העבבר	<i>Hordeum glaucum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן חקלאי	<i>Trifolium campestre</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

פארק חמאדי - المنتزه البدي (مارس حمادي)

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 19

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דרור הבית	<i>Passer domesticus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
מיינה מצויה	<i>Acridotheres tristis</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
סיקסק	<i>Vanellus spinosus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צוצלת	<i>Streptopelia senegalemsis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

מיינות מצויות. צילום: אורן באום

תלתן הפוך. צילום: נועה וינברגר כהן

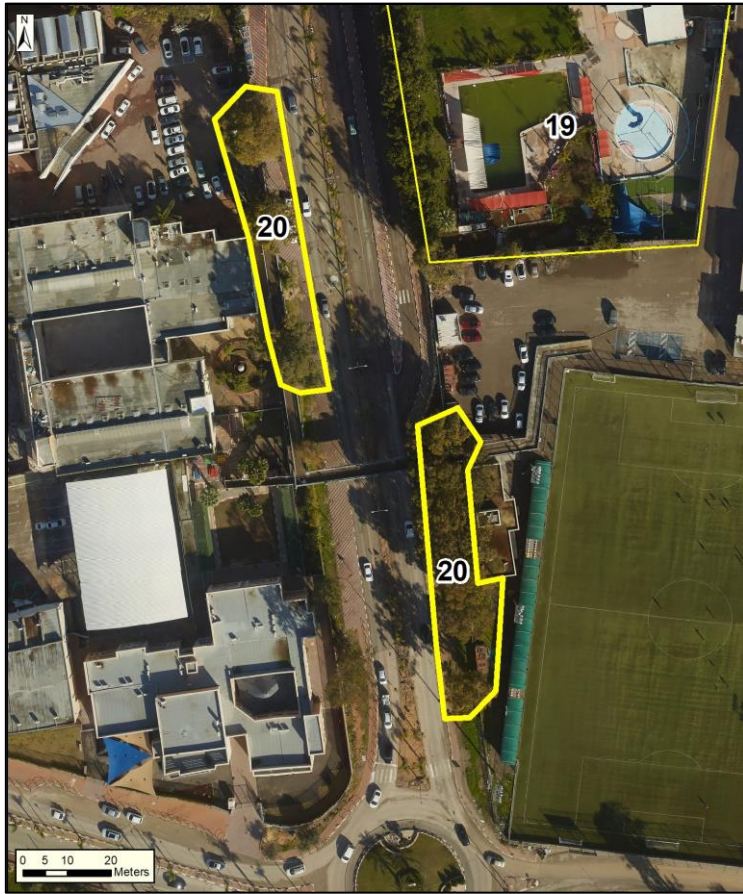

מעוג מנוקד. צילום: נועה וינברגר כהן

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

דבת אלסלמוני - دبة السلموني

אתר מס' 20

מיקום: בדרום העיר.

משיני צידי רחוב אל-קודס (כביש 574),
צפונית לכיכר המחברת עם רחוב אבו נאר.

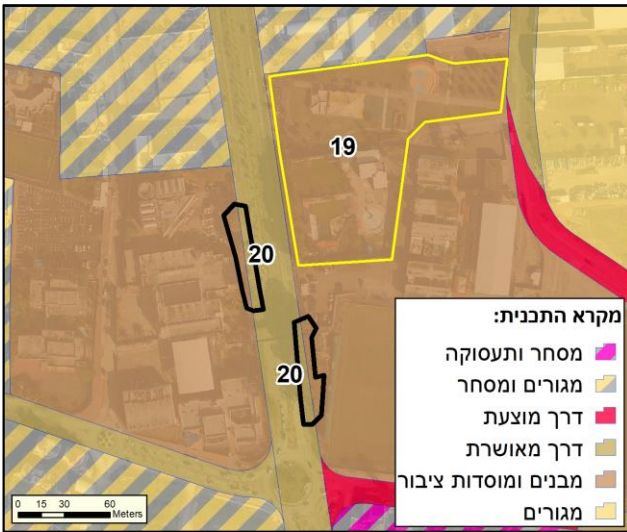
שטח: 2 דונם.

נ"צ: 204746/701441

אפיון השטח:

שדרת עצי איקליפטוס
עתיקים ומרשימים וגינון
עירוני במדרכות משני
צידי רחוב אל-קודס.

מצב תכנוני:

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות: אין.

נגישות:

האתר נמצא משני צידי כביש ראשי. לכיוון דרום ניתן לחנות בחניה של ביה"ס עומר אבן אלח'טאב ומרכז הפיס הקהילתי. לכיוון צפון אין אפשרות לעצירה וחניה.

מוסדות חינוך ותרבות:

ביה"ס עומר אבן אלח'טאב, ביה"ס מקיף אבן אלהייתם, מרכז פיס קהילתי.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

פסולת ביתית זרוקה. הימצאות מיני צומח פולשים רבים.

המלצות:

שימור וטיפוח עצי האיקליפטוס.

שתילת מיני צומח מקומיים בגינון העירוני וביצוע טיפול להסרת הצמחייה הפולשת. אין להשתמש במינים פולשים וצמחי נוי לא רצויים בגינון העירוני. פינוי הפסולת וביצוע אכיפה על השלכת פסולת.

צומח:

עצי איקליפטוס עתיקים, גבוהים ומרשימים משני צידי הרחוב. במדרכות גינון עירוני עם מעט מינים מקומיים והימצאות מינים פולשים רבים.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 13

סה"כ מיני צומח פולשים: 6

בעלי חיים:

עצי האיקליפטוס יכולים להוות מקום מסתור ומנוחה עבור ציפורים שונות. באתר נצפו מיני ציפורים הידועים כמלווי אדם כמו דרור הבית, סנונית רפתות ועורב אפור וכן המין הפולש תוכי נזירי.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 5

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 1

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

אין

מינים מיוחדים:

אין

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

דבת אלסלמוני - دبة السلموني

רשימת מיני צומח ובעלי חיים

אתר מס' 20

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזדרכת מצויה	<i>Melia azedarach</i>		פולש	עץ
אזנב מצוי	<i>Urospermum picroides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
איקליפטוס המקור	<i>Eucalyptus camaldulensis</i>	נפוץ		עץ
גזר קיפח	<i>Daucus carota</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
דוחן זוחל	<i>Panicum repens</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
דרדר מצוי	<i>Centaurea iberica</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
זיף-נוצה מחוספס	<i>Pennisetum orientale</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
חלבולב זוחל	<i>Euphorbia serpens</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
חלבולב מצוי	<i>Euphorbia peplus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חסת המצפן	<i>Lactuca serriola</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרוב מצוי	<i>Ceratonia siliqua</i>	תדיר	מוגן	עץ
יבליית מצויה	<i>Cynodon dactylon</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
ירבוז שרוע	<i>Amaranthus blitoides</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
לנטנה ססגונית	<i>Lantana camara</i>		פולש	שיח
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נשן שעיר	<i>Piptatherum holciforme</i>	תדיר		עשבוני רב-שנתי
סולנום זיתני	<i>Solanum elaeagnifolium</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
סולנום שעיר	<i>Solanum villosum</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
פיקוס השדרות	<i>Ficus palmata</i>			עץ
קייצת מסולסלת	<i>Conyza bonariensis</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Avena sterilis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

עופות

שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
דרור הבית	<i>Passer domesticus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צוצלת	<i>Streptopelia senegalemsis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
תוכי נזירי	<i>Myiopsitta monachus</i>	יציב, פולש	לא הוערך (NE)
תור צווארון	<i>Streptopelia decaocto</i>	יציב	לא בסיכון (LC)

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

מזרח אלשוקפאן - الشقفاں الشرقي

אתר מס' 21

מיקום: במזרח העיר.

שטח: 19 דונם.

נ"צ: 205620/703501

אפיון השטח:

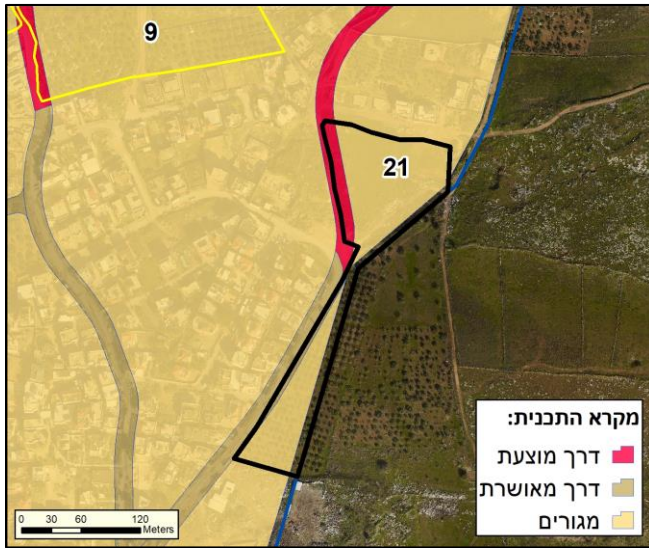
השטח הצפוני הינו שטח בור עם צמחייה עשבונית חד-שנתית צפופה בשלטון חרצית עטורה. בשטח ישנם מספר עצי אלון תבור. השטח הדרומי הוא כרם זיתים עם צמחייה עשבונית חד-שנתית צפופה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

מזרח אלשוקפאן - الشقفاں الشرقي

אתר מס' 21

מצב תכנוני:

354-0717298 - תכנית מתאר כוללנית באקה אל-גרבייה

קישוריות:

השטח ממזרח לאתר (מעבר לגבולות הסקר) הינו שטח טבעי פתוח.

נגישות:

דרך רחוב אלחכמה העובר ממערב לאתר.

מוסדות חינוך ותרבות: אין.

תשתית קולטת קהל: אין.

אתרי מורשת וארכיאולוגיה: אין.

מפגעים:

ערימות של פסולת בשולי האתר. הימצאות מיני צומח פולשים בעיקר באזור הצפוני.

המלצות:

שמירה על כרמי הזיתים ללא ריסוסים ומעבר לממשק חקלאי ללא שימוש בחומרי הדברה. שמירה והגנה על מיני הצומח המיוחדים שנמצאו באתר ובייחוד על עצי אלון התבור. פינוי הפסולת וטיפול בצמחייה הפולשת.

צומח:

השטח הצפוני הינו שטח בור עם צמחייה עשבונית חד-שנתית צפופה בשלטון חרצית עטורה. בשטח ישנם מספר עצי אלון תבור עתיקים. השטח הדרומי הוא כרם זיתים עם צמחייה עשבונית חד-שנתית צפופה בשלטון חרצית עטורה וסלסלה מצויה.

סה"כ מיני צומח מקומיים: 56

סה"כ מיני צומח פולשים: 3

בעלי חיים:

כרמי זיתים עם צמחייה עשבונית צפופה מהווים בית גידול עשיר עבור מינים שונים של ציפורים. השילוב של פריחה עשבונית בקרקע המושכת חרקים ושל עצי הזיתים המספקים מקום מסתור, מביא לערכיות רבה של כרמי הזיתים הלא מטופלים עבור הציפורים, ביניהן ירגזי מצוי, בולבול צהוב-שת וזמיר הירדן - מין המצוי בסיכון ומפורסם בקולו הגבוה של הזכר עם מגוון מרשים של שריקות, סלסולים וגרגורים.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 16

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 0

מינים נדירים או בסכנת הכחדה:

זמיר הירדן

מינים מיוחדים:

זון רב-פרחים, קיפודן מצוי, תלתן המגן, אזוב מצוי, אלון התבור

סוקרים: ד"ר גיא רותם, נועה וינברגר כהן, אורן באום, עקיבא טופר, ניר קרינצה.

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

מדרח אלשוקפאן - الشقفاں الشرقي

רשימת מיני צומח

אתר מס' 21

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
אזוב מצוי	<i>Majorana syriaca</i>	נפוץ	מוגן	בן-שיח
אלון התבור	<i>Quercus ithaburensis</i>	מצוי	מוגן	עץ
אספסת החבית	<i>Medicago tuberculata</i>			עשבוני חד-שנתי
אספסת מצויה	<i>Medicago polymorpha</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
אספסת עדשתית	<i>Medicago orbicularis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
אספרג החורש	<i>Asparagus aphyllus</i>	מצוי		מטפס רב-שנתי
ארבע-כנפות מצויות	<i>Tetragonolobus palaestinus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
בוצין מפורץ	<i>Verbascum sinuatum</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
בקייה צרפתית	<i>Vicia narbonensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברומית המטאטא	<i>Bromus scoparius</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ברקן סורי	<i>Notobasis syriaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גדילן מצוי	<i>Silybum marianum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גזיר דקיק	<i>Torilis tenella</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
גרניון עגול	<i>Geranium rotundifolium</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דבשה מחורצת	<i>Melilotus sulcatus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
דגנין בירותי	<i>Rostraria smyrnacea</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
זון רב-פרחים	<i>Lolium multiflorum</i>	נדיר מאוד		עשבוני חד-שנתי
זית אירופי	<i>Olea europaea</i>	תדיר		עץ
זנב-עקרב שיכני	<i>Scorpiurus muricatus</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
חטמית זיפנית	<i>Alcea setosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
חלבלוב ארם-צובא	<i>Euphorbia aleppica</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
חלבלוב השמש	<i>Euphorbia helioscopia</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
חלבלוב מצוי	<i>Euphorbia peplus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חלמית מצויה	<i>Malva nicaeensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרדל לבן	<i>Sinapis alba</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
חרצית עטורה	<i>Chrysanthemum coronarium</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
טבק השיח	<i>Nicotiana glauca</i>		פולש	עץ
טופח ירושלים	<i>Lathyrus hierosolymitanus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
טוריים מצויים	<i>Diplotaxis erucoides</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
כליינית מצויה	<i>Hymenocarpus circinnatus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
כתמה עבת-שורשים	<i>Leontodon tuberosus</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
לוטוס מצוי	<i>Lotus peregrinus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

מדרח אלשוקפאן - الشقفاں الشرقي

רשימת מיני צומח

אתר מס' 21

שם המין	שם מדעי	שכיחות	סטטוס בארץ	צורת חיים
לחך אזמלני	<i>Plantago lanceolata</i>	מצוי		עשבוני רב-שנתי
לשון-פר סמורה	<i>Anchusa strigosa</i>	נפוץ		עשבוני רב-שנתי
מקור-חסידה חלמית	<i>Erodium malacoides</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרגנית השדה	<i>Anagallis arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרור הגינות	<i>Sonchus oleraceus</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
מרקולית מצויה	<i>Mercurialis annua</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
נורית המלל	<i>Ranunculus scandicinus</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ניסנית זיפנית	<i>Crepis aspera</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
סלסילה מצויה	<i>Tordylium trachycarpum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
עשן צפוף	<i>Fumaria densiflora</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
פרג נחות	<i>Papaver humile</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
ציפורני-חתול מצויית	<i>Calendula arvensis</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
ציפורנית מצרית	<i>Silene aegyptiaca</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קחווץ מצוי	<i>Anthemis pseudocotula</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
קייצת קנדית	<i>Conyza canadensis</i>		פולש	עשבוני חד-שנתי
קיפודן מצוי	<i>Echinops adenocaulos</i>	נפוץ	אנדמי	עשבוני רב-שנתי
קיקיון מצוי	<i>Ricinus communis</i>		פולש	שיח
רכפה לבנה	<i>Reseda alba</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שברק דביק	<i>Ononis pubescens</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
שברק משובל	<i>Ononis alopecuroides</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
שברק קצר-פרח	<i>Ononis viscosa</i>	תדיר		עשבוני חד-שנתי
שיבולת-שועל נפוצה	<i>Ziziphus spina-christi</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
שלח ספרדי	<i>Cephalaria joppensis</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי
תלתן המגן	<i>Trifolium scutatum</i>	מצוי	אנדמי	עשבוני חד-שנתי
תלתן הפוך	<i>Trifolium resupinatum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן חקלאי	<i>Trifolium campestre</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן לביד	<i>Trifolium tomentosum</i>	נפוץ		עשבוני חד-שנתי
תלתן תריסני	<i>Trifolium clypeatum</i>	מצוי		עשבוני חד-שנתי

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

מדרח אלשוקפאן - الشقفاں الشرقي

רשימת מיני צומח

אתר מס' 21

עצי אלון תבור. צילום: נועה וינברגר כהן

שברק קצר-פרח. צילום: ניר קרינצה

ציפורנית מצרית. צילום: ניר קרינצה

שברק משוכל. צילום: ניר קרינצה

גזיר דקיק. צילום: ניר קרינצה

סקר טבע עירוני באקה אל-גרבייה

מדרח אלשוקפאן - الشقفاں الشرقي

רשימות בעלי חיים

אתר מס' 21

עופות			
שם המין	שם מדעי	סטטוס בארץ	מצב שימור מקומי
בולבול צהוב-שת (ממושקף)	<i>Pycnonotus xanthopygos</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
בז מצוי	<i>Falco tinnunculus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
דרור הבית	<i>Passer domesticus</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
זמיר הירדן	<i>Luscinia megarhynchos</i>	מקיץ, חולף	קרוב לסיכון (NT)
יונת הבית	<i>Columba livia</i>	יציב, פליט תרבות	לא בסיכון (LC)
ירגזי מצוי	<i>Parus major</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
נץ מצוי	<i>Accipiter nisus</i>	חורף, יציב	לא בסיכון (LC)
סבכי טוחנים	<i>Curruca curruca</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)
סבכי שחור-כיפה	<i>Sylvia atricapilla</i>	מקיץ, חורף, חולף	מידע חסר (DD)
סנונית רפתות	<i>Hirundo rustica</i>	חורף, חולף, יציב	לא בסיכון (LC)
עורב אפור	<i>Corvus cornix</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
פשוש	<i>Prinia gracilis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צופית בוהקת	<i>Cynnyris osea</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
צוצלת	<i>Streptopelia senegalemsis</i>	יציב	לא בסיכון (LC)
שיחנית קטנה	<i>Iduna pallida</i>	מקיץ, חולף	לא בסיכון (LC)

זוחלים וזו-חיים

שם המין	שם מדעי	מצב שימור מקומי
חרדון מצוי	<i>Stellagama stellio</i>	לא בסיכון (LC)

ניצים מצויים. צילום: אורן באום

ירגזי מצוי על עץ זית. צילום: אורן באום